

Največji sloven-
ski tednik v
Zedinjenih
državah

Ishaja vsako sredo.

NASLOV
uredništva in
upravnistva:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian
Weekly in
the United States
of America.

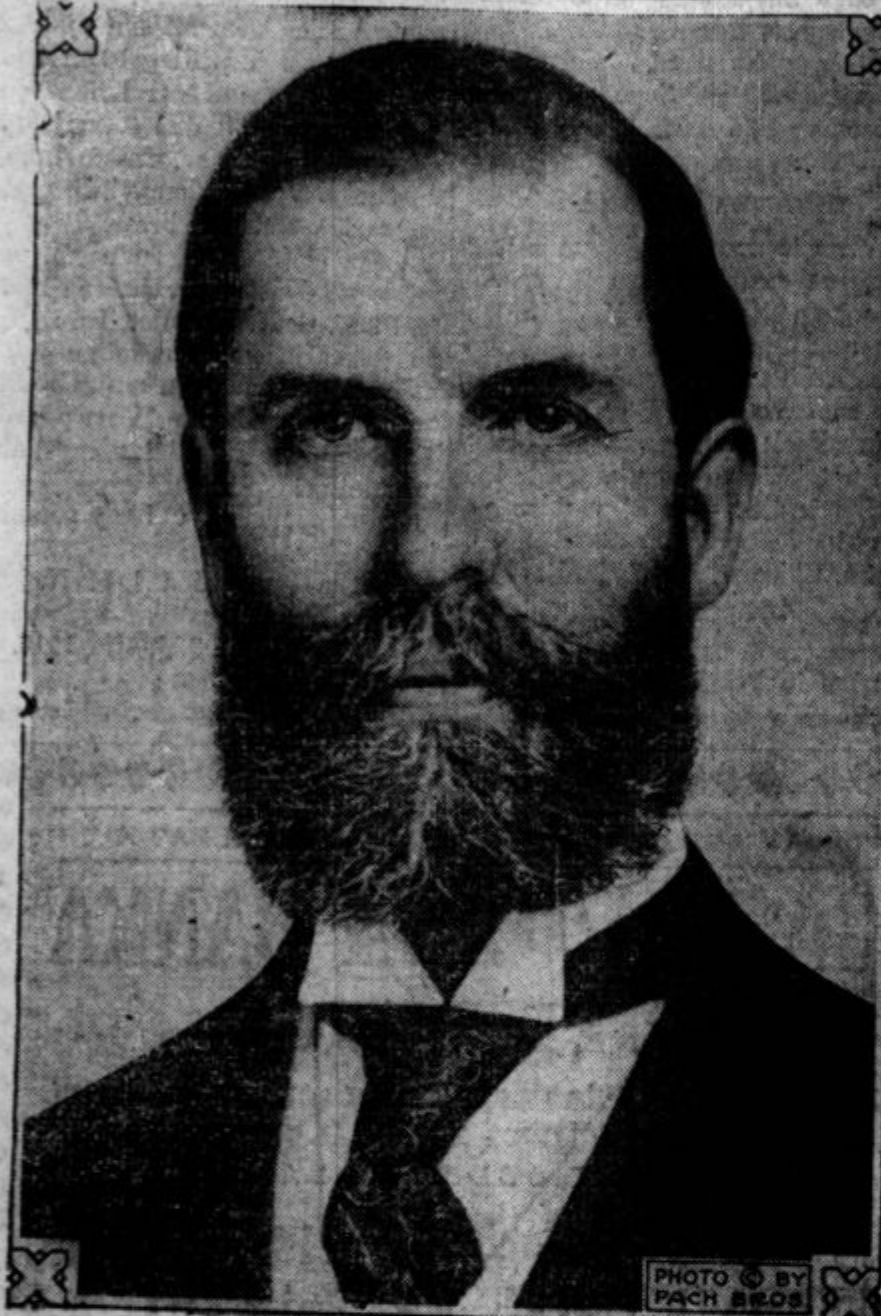
Issued every
Wednesday

OFFICE:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

No. 23. Štev. 23.

Chicago, Ill., 14. junija (June) 1916

Leto II. Volume II.

CHARLES EVANS HUGHES, REP. PRED. KANDIDAT.

Hughes nominiran republik. predsedniškim kandidatom.

Zaključek dveh narodnih konven-
cij.

Minulo soboto popoldne ob 12-39 dne 10. t. m. se je zaključila velika narodna republikanska konvencija v našem mestu po tri-dnevem zborovanju. Skoro ravno isti čas se je zaključila tudi konvencija progresivne stranke vršeče se v Auditorium gledališča.

Na republikanski konvenciji je bil z velikansko večino oddanih glasov nominiran predsedniškim kandidatom Charles Evans Hughes, član najvišjega zveznega sodišča v Washingtonu. D. C. pod predsedniškim kandidatom pa Charles Warren Fairbanks iz Indiane, bivši podpredsednik Zedinjenih držav z l. 1905—1909.

Po hudi borbi med navzočimi delegati konvencije progresivne stranke se je nominiralo bivšega predsednika Theodore Roosevelta predsedniškim kandidatom te stranke. Jeli sprejme Roosevelt kandidaturu ali ne, se bode šele čez nekaj dni odločil. Splošno se sodi, da se bo pri glavnih predsedniških volitvah meseca novembra republikanska stranka združila s progresivno, samo da ne pridejo demokrati do zmage.

O izidu končnega glasovanja na republikanski konvenciji, prinašamo na 7. strani bolj obširno tabelico, razdeljeno po glasovanju delegatov iz raznih držav. Hughesu bi zadostovalo pri nominaciji samo 494 glasov, dobil jih je pa skoro še enkrat toliko. Sliko Mr. Hughesa smo priobčili že v štev. 20 našega lista in kratak njegov živatopis; vseeno jo pa prinašamo danes še enkrat na tem mestu, ker se splošno sodi, da bo le Charles E. Hughes bodoči predsednik Zedinjenih držav. Bolj obširen njegov živatopis sledi v prihodnji številki.

"Platformo" republikanske stranke najdejo cenj. čitatelji na 7 strani te številke.

Hughes sprejel nominacijo in resigniral.

Washington, D. C. 10. junija. Ko je prejel danes pop. Charles E. Hughes brzojavno obvestilo iz Chicago, da ga je republikanska stranka določila predsedniškim kandidatom, je takoj javnosti in vodjem konvencije naznanil, da prevzame to nominacijo in da se strinja z republikansko "platformo." Od številnih njegovih prijateljev in drugih politikarjev iz mesta ter cele Unije je prejel Hughes veliko število brzojavnih čestitk. Vsi so mišljenja, da bo Hughes v jeseni zanesljivo izvo-

ljen predsednikom Zedinjenih držav in da bode izvrsten predsednik.

V svrhu nadaljne volilne kampanje je svojo 5letno službo kot član vrhovnega zveznega sodišča odpovedal in poslal resignacijo predsedniku Wilsonu. Resignacija je bila odobrena, ali sprejeta. Na njegovo mesto bo predsednik imenoval najbrže bivšega predsednika in sedanjega profesorja Howard Tafta.

Demokratska konvencija.

St. Louis, Mo. 12. junija. Povodom bližajoče se narodne demokratske konvencije, ki se prične tukaj dne 14. t. m. se delajo tu velike predpriprave. Delegatje in delegatnje že prihajajo od raznih strani. Konvencija bode trajala tri dni. Demokratska stranka bode na tej konvenciji postavila preds. kandidatom sedanjega predsednika Wilsona.

Nemci bodo volili Hughesa.

Philadelphia, Pa. 12. junija. — Gustav Mayer, lastnik in izdajatelj uglednega tuk. nemškega dnevnika se je napram raznim časnikarskim poročevalcem izrazil, da bode pretežna večina (85 odstotkov) ameriških Nemcev glasovala v jeseni za Charles E. Hughesa pri predsedniških volitvah. Število volilcev nemške narodnosti znaša v Zedinjenih državah okoli 2,000,000.

Večkratni milijonar utonil.

V malem tovarniškem mestecu Steger, Ill. nedaleč od Chicago je v nedeljo, dne 11. t. m. na čuden način utonil multimilijonar in lastnik največje tovarne klavirjev na svetu John Val. Steger.

Pred tovarno, ki zavezna 2500 akrov se nahaja krasen vrt z umetno narejenim bazenom vode. Že precej postarani lastnik te tovarne John Val. Steger je kaj rad metal kruh zlatim ribicam v tem bazenu. Omenjeni dan ga je pa pri tem zadel mrtvoud, da se je neopaženo prevrnil v 14 čevljev globoko vodo in utonil.

Mr. Steger je bil rojen l. 1854 v Ulmu na Nemškem; semkaj v Ameriko je prišel l. 1871 z 12c denarja v žepu. Nekaj časa je delal tu v Chicago kot mizar za \$10. — na teden, zatem je pa začel trgovati s starimi klavirji. Pri tem je imel tako velik uspeh, da si je čez leta postavil v Stegerji velikansko lastno tovarno. Njegovo ogromno, več milijonov vredno premoženje bode podedovali njegovi otroci: 2 sinova in tri hčere.

Inozemske vesti.

Ruski uspehi v Galiciji.

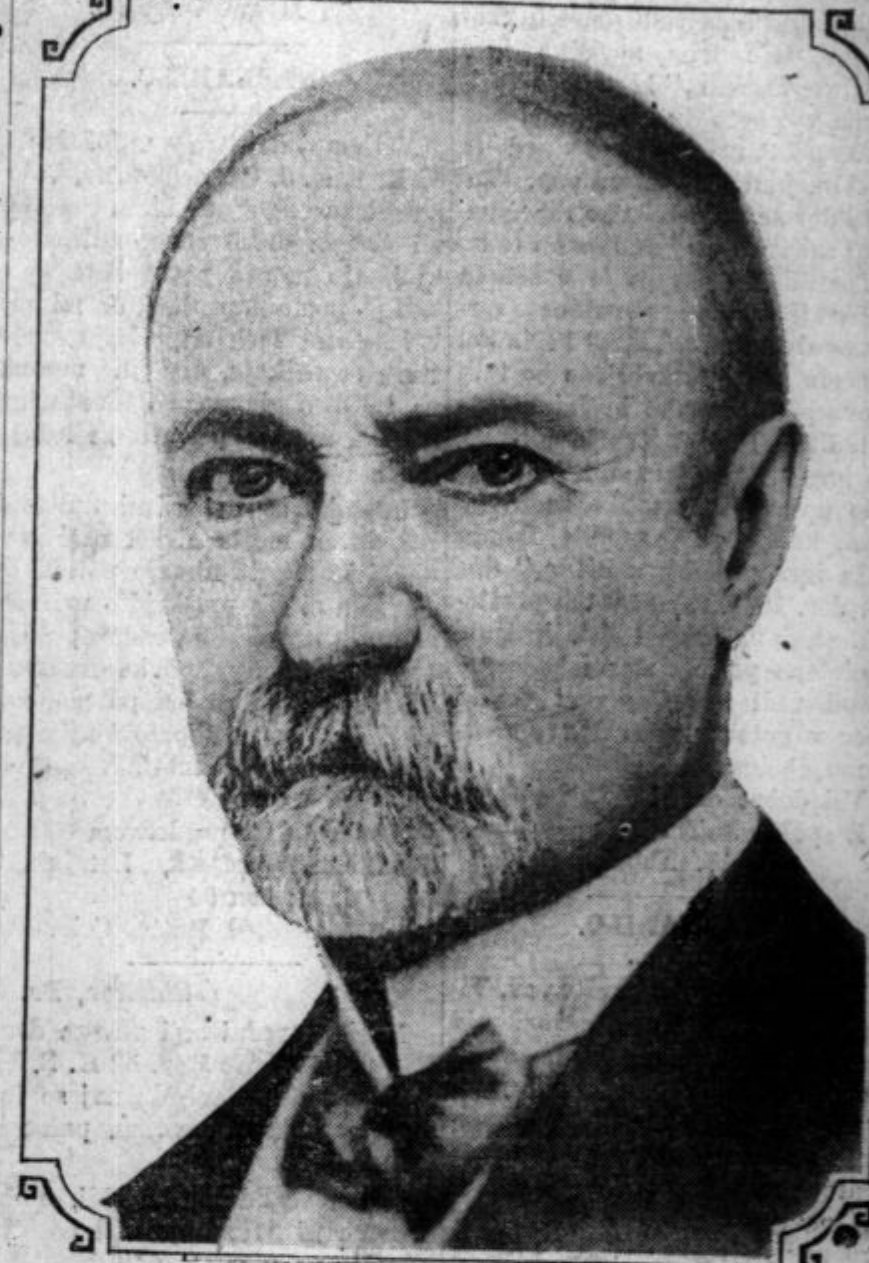
London, Anglija, 12. junija. — Iz Petrograda se semkaj poroča, da je pričela precej ojačena ruska armada pod vodstvom generala Brusilova zopet prodirati v Galicijo in Volinijo. Najprvo so Rusi pognali sovražnika na južni strani reke Pripet; dalje so v Voliniji obkolili važne trdnjave Rovno in Dubno; trdnjava Lutsk in Buczacz je zopet v ruskih rokah. Ta oddelek ruske armade se zdaj pomika v smeri proti Lvovu v Galiciji. Tretji oddelek ruske armade je zavzel ofenzivno črto na bukovinski strani v bližini Černovce, glavnega mesta Bukovine.

Včeraj so Rusi zajeli zopet 18,000 avstrijskih vojnih ujetnikov, tako da znaša v tej ofenzivi do danes skupno število avstrijskih vojnih ujetnikov že 108,000.

Današnje rusko armadno poročilo se glasi, da so Rusi naskočili in zavzeli trdnjavo Dubno, dalje so ruske čete prekorale reko Ikvu; postojanke Dovidovka in Mytnow se nahajajo sedaj v ruskih rokah. Pri Buczazu se je moral Rusom udati številno avstrijskih vojakov, med temi je bilo tudi več štabnih častnikov nekega batalijona. Pri Oswicie je padlo Rusom v roke četrto havbičnih topov in dosti municije. Skupni vojni plen Rusov v zadnji ofenzivi znaša sedaj 124 topov, 180 strojnih pušk, 58, metalnih bomb, poleg tega so odvedli Rusi v ujetništvo 1649 avstrijskih častnikov in 106,000 mož.

Mesto Černovice v nevarnosti.

Petrograd, Rusija, 12. junija. (Uradno poročilo.) Naše številne čete so se včeraj zopet precejdaleč pomaknile proti glavnemu mestu Bukovine, — Černovicam. Iz strahu pred sovražnikom so pri-

CHARLES W. FAIRBANKS, REPUB. POPRED. KANDIDAT.

čeli civilisti in vojaštvo to mesto že zapuščati. Ruska armada se nahaja sedaj samo še 30 milj oddaljeno na severni strani Černovic.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 12. junija. — Danes se uradno poroča o položaju na severnem bojišču sledeče:

Na iztočni strani sela Kolki smo minulo soboto pognali sovražnika čez reko Styro; pri tem smo zaplenili 3 strojne puške, — ujeli 8 ruskih častnikov in 1500 mož. Na severozapadni strani Tapropola so si naše čete zopet prisvojile neko važno strateško višino. Vsled hudega pritiska sovražnika v severozatočni Bukovini se je morala naša armada umakniti nazaj. Na južni strani sela Kreyo je večji nemški vojaški oddelek zavzel več zelo važnih ruskih pozicij, pri čemur je padlo 100 Rusov.

Kitchenerjev naslednik.

London, Anglija, 12. junija. — Namesto bivšega angleškega vojnega ministra Earl Kitchenerja, ki se je dne 5. t. m. potopil s križarko "Hampshire" pri Oarkney otokuju v severnem škotskem vodovju bode skoraj gotovo imenovan Lord Millner, bivši generalni guvernir v Južni Afriki.

Velike nemške izgube.

London, Anglija, 12. junija. — Poluradno se poroča, da znašajo dosedaj skupne izgube Nemcev 723,412 ubitih, 146,665 ujetnikov, 191,857 pogrešenih in 1,851,652 ranjenecv; torej skupaj 2,924,586 mož.

Novo nemško vojno posojilo.

Berlin, Nemčija, 12. junija. — V parlamentu se je dne 5. t. m. ušlo predlogu za odobritev novega vojnega kredita v znesku 12 milijard mark (\$3,000,000,000). Vlada namerava povišati tudi razne davke, v prvi vrsti se bo še posebej obdačilo tovarnarje, ali izdelovalce municije.

Z italijanskega bojišča.

Dunaj, Avstrija, 12. junija. — O položaju na južno tirolski in italijanski fronti se poroča danes uradno sledeče: Navzlic hudim napadom Italijanov, so dobile naše čete včeraj

v svojo posest važno gorsko strateško točko Monte Lemerne, kjer smo odvedli s sabo 500 Italijanov v ujetništvo. Dalje je avstrijska armada z naskokom zavzela goro Meletto na vzhodni strani Asiago. Od tukaj imamo sedaj odprto železniško progo proti Benetkam. V obče napredujejo Avstrijci na celi črti, ter se pomikajo vedno bolj in bolj že na italijanskih tleh.

Tekom zadnjih 9 dni je padlo Avstrijem v roke vsega skupaj 13,000 italijanskih vojakov in več sto častnikov.

Odstop italijanskega ministrstva.

Rim, Italija, 12. junija. — Kralj Viktor Emanuel je sprejel danes v avdienci bivšega ministrskega predsednika Antonio Salandra, ker je slednji s svojim celim kabinetom odstopil, ali resigniral. O resignaciji ministrstva se je včeraj uradno poročalo. Kralj Viktor Emanuel skuša sedaj sestaviti novi kabinet in se v to svrhu svetuje z raznimi voditelji političnih strank.

Boji na Kavkazu.

Carigrad, Turčija, 12. junija. — S kavkaške fronte in Mezopotamije se semkaj poroča, da so blizu Iraka Turki do cela potolki 1000 mož broječ ruski kavalerijski oddelek in zaplenili dosti vojnega materiala.

Tozadevno uradno poročilo se glasi sledeče:

Blizu Shemdinana in Iraka so se zadnje dni spopadle naše čete z rusko kavalerijo, posledice tega spopada so bile, da so Turki ves ta kavalerijski oddelek, broječ 1000 mož, deloma potolki, deloma odvedli v vojno ujetništvo. Rusi so tudi izgubili veliko množino streliva in vojnega provijanta.

Dne 29. maja je naša artilerija na neki reki potopila 3 ruske obojene ladje, naložene z municijo, istotako smo uničili tudi dve večje ruske zaloge smodnika.

Angleška mornarica v baltičkem morju.

London, Anglija, 12. junija. — Iz Petrograda se semkaj poroča, da se je zadnje dni napotila proti baltičkem morju večja flota angleških bojnih ladij, osobito "dreadnaughtov"; sedaj se ista nahaja na varnem v nekem ruskem pristanišču.

Lokalne vesti.

— Danes pričujemo na 4. strani te številke I. izkaz mladarov za slovenske ranjence in njih sirote v stari domovini. Z veseljem lahko konstatiramo dejstvo, da se je na zadnji poziv našega sobr. predsednika in sobr. gl. tajnika odzvalo takoj nekaj društev s plemenitim darom po \$25.00 Upamo, da bodo tem društvom sledila še ostala naša krajevna društva in da tekom časa ne bode ni enega krajevnega društva naše K. S. K. J. ki bi vsaj nekaj ne prispevalo v ta sklad. Kakor že omenjeno, se bode ta denar odposlal v staro domovino šele po končani vojni; do tedaj se ga bode pa obrestonosno naložilo v eni največjih in najbolj zanesljivih bank v Chicago.

Cenjene čitatelje opozarjamo danes na prvi uvodni članek na 4. strani ki nam ga je iz prijaznosti doposlal urednik "Glas Naroda" v New Yorku. Od strani naših sotrudnikov, dopisnikov in čitateljev pričakujemo kakega glasu, ali kak primeren dopis v svrhu skupne pomožne agitacije. Mislimo, da ne bo najti nikogar, ki bi imel sedaj tako zakrkljo srce, da bi se ne strinjal z našo idejo.

Kakor v današnjem prvem izkazu mladarov za ranjence in stari domovini razvidimo, je darovalo za ta sklad pri nedeljski seji tudi društvo sv. Jurija štev. 960 "Katoľ. Borštnarjev" lepo svoto \$25. — Iskrena hvala temu dičnemu društvu! Čeravno ne spada pod okrilje naše Jednote je v tem vseeno priskočilo na pomoč našim nesrečnikom onstran oceana. Posnemanja vredno. Iskrena hvala tudi cenj. društvu sv. Vida štev. 25 K. S. K. J. v Clevelandu, O. za plemeniti dar \$25. —

— Rojake in rojakinje v Chicago in okolici še enkrat tem potom opozarjamo na lepo narodno gledališko igro "Krivoprisežnik", katero priredi v soboto večer 17. t. m. in v nedeljo pop. dne 18. t. m. naše žensko podp. društvo "Marije Pomagaj", štev. 78 K. S. K. J. v slovenski cerkveni dvorani.

Poročali smo že, da so glavne

uloge razdeljene v najboljše roki in da bode na vsopredu tudi krasno slovensko petje. Da bode pa ta prireditev še bolj zanimiva, se obljubili tudi "Slovenski tamburaši" svoje sodelovanje in nas bodo iznenadili s svojimi krasnimi točkami ali skladbami. Ta dan bode videli prvič v slovenski dvorani tamburaše in se bomo lahko prepričali kako marljivo so se učili, ker so se tako v kratkem času privadili že več težjih skladb. Upamo, da bo v soboto in nedeljo cerkvena dvorana pri "Krivoprisežniku" polna občinstva.

— Minulo sredo, dne 7. t. m. se je vršil v Pulaski dvorani na Ashland Ave prvi Mednarodni večer, katerega je priredilo svojim članom in povablencem društvo reda Kolumbovih Vitezov (Bishop Ketteler Council štev. 1628. Na vsopredu je bilo več točk raznih narodnosti in sicer: Poljakov, Irceev, Nemcev, Slovencev, Čehov in Litvinev. Slovenci smo imeli na vsopredu naš novi Tamburaški klub, ki je zaigral Sokolsko korarčnico in neko drugo skladbo v splošno zadovoljnost. Smelo rečemo, da so želi naši tamburaši od strani gledalcev najbolj buren aplavz. Istotako je tudi častno nastopil naš domači Cerkevni slovenski zbor, z Gregorčič — Hladnikovo pesmijo v mešanem zboru "Opomnini k petju." Da tudi tu se je v javnosti videlo, da prekaša slovenska pesem vse druge. Čestitati je tamburašem in cerkvenim pevcevm na krasnem nastopu in uspehu!

— V predzadnji številki nam je naš dopisnik iz So. Chicago pomotoma poročal, da je kupil gostilno pod imenom "Lakeside Hall" na 9601 Ewing Ave naš rojak Peter Kobe; pravilno se ima glasiti ime lastnika Peter Kure. Sobotratu Kure želimo pri novem podjetju mnogo uspeha.

— Minuli teden je prevzel znano gostilno Anton Mladiča na Blue Island Ave v Chicago rojak Valentin Prijatelj, dosedanj u-sluzbenec pri gostilničarju Martin Nemanichu. Mnogo sreče in uspeha. Rojakom ga toplo priporočamo.

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

Is urada društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J., Chicago, Ill.

Naznanjam vsem članicam, da bode naša prihodnja redna mesečna seja v četrtek dne 15. junija točno ob pol 8. uri zvečer. Dolžnost vsake članice je, katera kaj dolguje, da poravnava zaostali dolg, da se zamore potem napraviti čisti polletni račun.

Nadalje, kakor je bilo že poročano v zadnji številki tega lista, naznanjam še enkrat in vabim vsa cenjena bratska društva, kakor tudi slavno občinstvo, da bi naj ne zamudil noben Slovenec in Slovenka naše lepe narodne igre "Krivoprisežnik," ki se bode vpriporil v soboto dne 17. junija točno ob pol 8. uri zvečer in v nedeljo dne 18. junija ob 2. uri pop. Tojred kdor se hoče pošteno razvedriti in zabavati, naj ne zamudi te lepe prilike in naj pride v soboto večer ali v nedeljo popoldne v cerkveno dvorano, W. 22nd Pl. in So. Lincoln St. Preskrbljeno bo tudi s okrepčili za suho in željno grlo ohladiti. Naznanjam še končno, da igra "Krivoprisežnik" bo nudilo gotovo tudi toliko zadovoljstva, kakor ga je nudila zadnja naša igra "Nežka z Bleda," dne 26. dec. 1915. ravno v teh prostorih. Ker naš narod čišla in ljubi tudi lepo petje, zatorej bode nastopil tudi naš Cerkevni pevski zbor v gotovo zadovoljstvo slavne občinstvu.

Vsi dobro došli!
Z spoštovanjem
M. Kobal, tajnica.

NAZNANILO.

Is urada tajnika društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J. se naznanja članom in članicam goriimenovane društva, da se je na zadnji seji z dne 4. junija t. l. sklenila razpisati za mesec julij 1916 po 5c (pet centov) za vsakega člana in članico, kar gre v sklad za izvanredne društvene stroške. Vsled tega je dolžnost vsakega člana (ice), da to posebno naklado v mesecu juliju brez izgovora plača.

Dalje opominjam članice našega društva na sledečo društveno določbo glede izplačila bolniške podpore: Naše društvo plačuje bolniško podporo pri vsaki redni mesečni seji onim članom, ki so do iste opravičeni. Kateri član bi ne prišel k seji po bolniško podporo po zaključku njegovega bolniškega spravevala v teku 2 mesecev, izgubi vsled tega pravico do podpore ter ne more več iste zahtevati od društva. Dotično svoto se v takem slučaju prišteje zopet v bolniški sklad našega društva.

Končno opozarjam še vse članice našega društva in jih prosim, da naj pride vsakdo po svoj novi certifikat tekom 3 mesecev, to je od 4. junija t. l. do 3. septembra t. l. Kdor tega ne bo storil, bo moral po preteku 3 mesecev plačati 25c kazni v društveno bolniško blagajno. Vsled tega so naprošeni vsi člani, da naj pridejo po nove certifikate o pravem času, ako se hočejo izogniti kazni.

Z bratskim pozdravom
Joseph Russ, tajnik.

NAZNANILO.

Is urada društva sv. Cirila in Metoda št. 45 K. S. K. J., E. Helena, Montana.

Tem potom se naznanja vsem članom našega društva, da član, ki se nahaja 50 milj od društvenih postaje, mora imeti potni list, ker to tudi pravila zahtevajo. Ali žal, da je več takih, ki pravila še na zunanji strani dobro ne pogledajo. Član, ki gre brez potnega lista, izgubi v slučaju bolezni vsako podporo, ako se bolezni ali nesreči pripeti v teku 30 dni po odhodu od društvenega sedeža. Zatorej opominjam vse one članice, ki ki so od tu odpotovali, da mi prej-komogoče naznanijo svoje naslove. Ako ne naznanijo svojega naslova, sem prisiljen vsakega suspendirati, ko poteče zadnji mesečni assement namreč v denarju. Dalje opozarjam vse članice živčice v E. Heleni, da se kolikor mogoče brez izjeme vsi udeležijo mesečnih sej, ki se vršijo 14. in 18. junija v navadnih prostorih, ker imamo več važnega na dnevnem redu v korist društvene blagajne. Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. Jednote!

Joseph Lessar, tajnik.

NAZNANILO.

Vsem članom društva sv. Barbare št. 97 K. S. K. J. Mt. Olive, Ill. s tem naznanjam, da sem sedaj jaz prevzel tajniški posel pri tem društvu, ker se je naš bivši tajnik Anton Muhič zahvalil na odborništvu in se je preselil v St. Louis, Mo. Vsled tega prosim, da se v prihodnje obračate in pošiljate vsa pisma in drugo, tikajočo se društva na zdelaj podpisane novega tajnika.

Z bratskim pozdravom
Anton Goršič, I. tajnik.
P. O. box 781
Mount Olive Ill.

NAZNANILO.

Vsi člani društva sv. Jožefa št. 55 K. S. K. J. Crested Butte, Colo. kateri so oddaljeni izven mesta, ali našega društvenega sedeža in ki imajo morda potne liste so s tem prijazno naprošeni, da mi naj v kratkem času dopošljejo svoje stare certifikate, ker jih moram na zahtevo glavnega Jednotinega tajnika njemu poslati za izdajo novih.

Istotako so naprošeni tudi vsi isti, izven mesta živeči naši člani, ki še morda nimajo potnih listov, da si jih preskrbijo pri meni in da naj vsakdo redno pošilja svoje mesečne prispevke društvu; kdor se ne bo ravnal po tem navodilu, se bo postopalo z njim po društvenih in Jednotinih pravilih.

S bratskim pozdravom
Math Zakrajšek, I. tajnik
Lock box 94
Crested Butte, Colo.

Steelton, Pa.

Na izvanredni seji našega društva sv. Alojzija št. 42 K. S. K. J. so sklenili člani, da naj se tudi letos obhaja imendan patrona našega društva.

Kakor vsakdo lahko vidi, naše društvo ni najzadnje niti po številu članov niti v napredku. Vsak mesec se sprejema nove članice v to društvo, za kar gre priznanje in hvala v prvi vrsti uradnikom društva. Zato se pa tudi spodobi obhajati in slaviti skupaj dan sv. Alojzija, zaščitnika našega društva.

Človek, ki dela leto dan, se mora včas tudi malo razvedriti in razveseliti. In tako bomo začeli našo slavnost s peto sv. mašo v naši slovenski cerkvi sv. Petra na dan sv. Alojzija. Po sv. maši odkorakamo skupno v društveno dvorano, kjer nas bodo čakali pešeni jance in okrepčevalna pijača; zvečer nas pa poseti slovenska godba, da vidimo, če imamo še kaj gibčnosti v naših petah. Prepričan sem, da bo ta dan vsakdo vesel in zadovoljen.

Kar se tiče naše slovenske nasebine v Steeltonu sploh, mi Slovenci dobro napredujemo. Odkar je znani milijonar Schwab odkupil tukajšnje fabrike, gre z delom mnogo boljše. Dosedaj je bila polboljsana že v drugič plača in zopet se govori o novem povišanju. Tukaj zasluži sedaj navadni delavec (Labor man) lahko 20c na pro. Ako gre morda jednemu, ali drugemu rojaku kje slabo vsled dela, ta lahko pride semkaj k nam v Steelton; tu bo takoj dobil zaslužek, ker kompanije jemljejo še vedno skoro sleherni dan po več sto novih delavcev.

Posebno dobro nam gre v župnikarstvu. Naš bivši g. župnik Rev. F. J. Ažbe ki se nahaja sedaj v Waukegan, Ill. se je tukaj trudil več let, da bi imeli svojo lastno slovensko cerkev, kar se je izvršilo že pred 6 leti nazaj. Nas je bilo dosti, ki smo se za to stvar zanimali in sedaj imamo svojo cerkev, šolo, samostan in župnišče. Rev. Ažbe je bil med nami nad 12 let; a srce ga je vlelo proti zapadu. Kako nam je bilo tedaj težko, ko nas je naš bivši dušni pastir zapuščal.

Sveda naš škof so nam takoj poslali na našo župnijo zopet slovenskega duhovnika, č. g. Luka Gladek. Tudi ta župnik se nam je že zelo prikupil, ker se neumorno trudi za obstanek in razvoj naše farne občine. Vsakdo je bil letos na Veliko noč presenečen, ko se je v cerkvi oznanilo, da se je tekom pol leta odplačalo že \$1000. cerkvenega dolga. Vse to je pripisovati neumornosti našega novega g. župnika.

Z božjo pomočjo bomo lahko še bolj napredovali; pri tem nam je treba le edinstvo in sloga! H koncu tega dopisa pozdravljam vse soproste in sestre naše Jednote, ter ji želiva mnogo napredka.

Janez Belčič, predsednik
društva sv. Alojzija št. 42 K. S. K. J.
Martin Černugelj, tajnik.

Wenona, Ill.

Cenjeni sobrat urednik:—

Dne 28. maja t. l. smo izgubili iz naše sredine dobrega člana in priljubljenega rojaka Josip Lobe, ker ga je zadela nesreča, da je bil od vlaka povožen. Umril je v hudih bolečinah in mukah ob 6. uri zvečer previden z svetotajstvi za umirajočo. Pokojnik je bil član našega društva sv. Janeza Krstn. št. 60 K. S. K. J.

Nesrečnega rojaka smo pokopali dne 30. maja po katoliškem obredu na pokopališču v Rutlandu.

Tem potom se lepo zahvaljujem v imenu našega društva Hrv. podp. društva sv. Petra iz Wenone in tudi Hrvatskemu podp. dr. v Rutlandu, ki so korakali z nami v mrtvaškem sprevodu.

Pokojni Josip Lobe je bil star 33 let, rojen pa blizu Kočevja na Kranjskem. K društvu in naši Jednoti je pristopil mes. maja 1907; zavarovan je bil za \$1000. Tukaj zapušča enega brata in strica.

Lahka mu bodi tuja zemlja! Naj v miru počiva!
Sobratki pozdrav,

Frank Bezovšek, tajnik.

Nova maša v Chisholm, Minnesota.

V nedeljo, dne 18. junija t. l. bode daroval v cerkvi sv. Jožefa na Chisholm, Minn., prvo sveto mašo naš rojak Rev. John Jerše. Ondotni farani, rojaki in razna slovenska društva bodo to redko slavje obhajali na slovesen način, ker se bodo domača društva korporativno udeležila te nove sv. maše.

Novomašnik Rev. John Jerše.

Kakor se nam poroča, je bil novomašnik Rev. John Jerše rojen dne 3. marca l. 1891 v vasi Jama blizu Žužemberka na Dolenjskem. Stariši so mu: Janez Jerše in Neža, rojena Adamič; oče je umrl v starem kraju že pred več leti. Rev. Jerše je obiskoval nekaj let ljudsko šolo na Kranjskem; meseca maja l. 1901 je pa prišel s svojo materjo in edino sestro semkaj v Ameriko; nekaj časa je živel ta družina v Manistique, Mich., nakar se je preselila k svojim sorodnikom na Ely, Minn.

Naslednje leto (1902) je poslal nadarjenega dečka slovenski župnik iz Ely Msgr. Jos. F. Buh na St. Johns University v Collegeville, Minn., kjer je sedaj dokončal svoje bogoslovne študije.

Dalje se nam poroča, da bode ta novomašnik pastiroval v duštovski škofiji, kjer bo nastavljen pri kaki slovenski fari na Range. Rojaku novomašniku želimo pri delovanju v Vinogradu Gospodovem obilno uspeha, sreče, zadovoljnosti in blagoslova božjega.

Pueblo, Colo.

Cenjeni g. urednik!

Tukaj v Pueblo, Colo., so veselice, igre in zabave na dnevnem redu.

Dne 7. junija je priredilo društvo "Mladi Dalmatinci" skupen zabaven večer z gledališko igro "Na ogledih", ki je bil zelo dobro obiskan. Pri tej prireditvi sta navdušeno govorila zbranim gostom tuk. domači slovenski župnik Rev. Ciril Zupan in drugi nadzornik K. S. K. J. sobrat Geo. Thomas. Dne 11. junija je bila zopet plesna zabava v Rojčevi dvorani. Dne 18. junija bodo pa imele Slovenske Borštarnice (W. C. O. F.)

v dvorani društva sv. Jožefa svojo 5. letno zabavo s plesom in od 22. do 25. junija bode pokazala naša slovenska šolska mladina tukajšnje slovenske farne šole na odru kaj zna.

Naši kmetovalci tožijo, da jim letos primanjkuje vode za namakanje zemlje; po nekod jim je pa potolka toča.

Društvo sv. Jožefa št. 7 K. S. K. J. tukaj se lepo širi in množi z novimi člani; zlasti zapisujejo marljivo člani svojo deo v novi otroški oddelku, kar je vse hvale in posnemanja vredno.

S pozdravom

Hribolazec.

IVERI.

Ženska je lahko prijateljica kakega moža, kojega ni morda nikdar ljubila; je pa huda sovražnica onega, katerega je morda že nesrečno ljubila, ali izgubila.

Penzije so srebrni podstavki vojnih oblakov. Usmiljenost in dobrotljivost je podobna reki; — čim bolj globoka je, tem manj dela šumenja.

Izmed mnogih stvari, katere bi se morale pričenjati in gojiti doma, je v prvi vrsti — dobrotljivost.

Lepe prilike se redkokodaj vrnejo zopet nazaj k onemu, ki jih je zamudil in zopet čaka nanje.

Ako imaš morda takega prijatelja, ki pri izvrševanju kake usluge ne misli na svoje lastno kosilo, — drži se takega človeka do smrti.

V Sibiriji je običaj, da mora prirediti vsaka nevesta pojedino ko pride na ženinov dom. Vsa jedila in stvari mora sama skuhati in pripraviti, da s tem pokaže svojo umetnost pri kuhanju.

ZAHVALA.

Tem potom se prav uljudno in lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam bili v blagohotno tolažbo in pomoč v tem bridkem in težnem času, ko nam je neizprosna smrt pobrala ljubljene soproga, oziroma očeta štirih nedoraslih otročičev:

Anton Benkovič.

Prav iz sreče se iskreno zahvaljujemo tudi društvu Vitezi sv. Florjana št. 44 K. S. K. J. in društvu sv. Jurja št. 22 J. S. K. J. kojih je bil naš pokojnik član, ker so ga tako lepo in polnoštevilno spremljali k zadnjemu počitku. Še enkrat kličemo vsem skupaj: Pri-srečna hvala! — Naj v miru počiva!

So. Chicago, Ill., 7. junija 1916.

Mary Benkovič, žalujoča
suproga; Rozalija, Mary,
Anton in Frank, otroci.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Podpisana naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočni dne 3. maja t. l. k sebi v boljše življenje poklical našega ljubljene nečaka

Frank Kresalj-a,

doma iz vasi Kal pri Debernichah, star 19 in pol let.

Pokojnik je prišel l. 1914 semkaj v Joliet, kjer je ves čas bival pri svoji zdolet podpisan teti. Zbolel je dne 8. novembra l. 1915 za vročinsko boleznijo, nakar se ga je lotila neusmiljena jetika, vsled katere je podlegel smrti po hudem, več mesečnem bolehanju. Pokopan je bil dne 6. maja na slov. pokopališču sv. Jožefa tukaj v Jolietu. V stari domovini zapušča stariše, sestre in brate.

Vsem prijateljem, znancem, posebno pa društvu sv. Antona Pad. št. 87 K. S. K. J. Joliet, Ill. se lepo zahvaljujem, ker so ga tako pogosto obiskovali in mu priredili tako lep pogreb. Bog Vam povrni Vašo dobroto in naklonjenost do pokojnika!

Priporočam ga v blag spomin in molitev.

Svetila mu večna luč! Naj v miru počiva!

Joliet, Ill. dne 3. junija 1916.

Zalujoča teta:

Antonia Strametz, s hčerami.

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU.

USTANOVljena L. 1852.

Lastno poslojje.

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI. INOZEMSKI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v staro domovino pod garancijo
100 KRON ZA \$14.00

POZOR: Denar pošiljamo v kraj brez posredovanja drugih bank. Denarne pošiljatve za slovenske kraje izplačuje v našem imenu ljubljanska podružnica C. KR. PRIV. KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT NA DUNAJU.

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK
CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST.
PITTSBURG, PA.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir Vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

Beseda učenjaka.

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino

vsebuje vse redilno moč dozorelega rdečega vina in vse njegove zdravilne lastnosti. Te lastnosti izvirajo iz skrbno nabranih zdravilnih zelišč, pridelanih temu vinu. To izvrstno zdravilo, ali lek

IZOŠČA ČREVESJE,
ODPRAVLJA ZABASANOST,
ZABRANJUJE BOLEZNI, GLAVOBOL, I.T.D.
POSPEŠUJE BOLJŠO PREBAVO,
VRAČA TEK (OKUS),
KREPOLA TELESNI SISTEM,
ODPRAVLJA POBITOST,
VRAČA TELESNO MOČ
OBUJA DELOVANJE ORGANIZMA,
POVEČUJE NAŠO MOČ.

Radi tega ako hočete, da boste okrevali in se dobro počutili, zahtevajte vedno zelo zanesljivo

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

Pri izpahkih, oteklinah, bolečinah v mišicah, otrplih sklepkih, poskusite TRINERJEVO LINIMENT. Ta vam bo dal zadostilo. Cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

Jos. Triner
Izdolovalec

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

Ali Boga Stvarnika res ni treba?

Olikanim slovenskim krogom

Spisal:

† ANTON BONAVENTURA škof.

V Ljubljani: 1905.

V "MESTNEM DOMU".

V začetku januarja so se napovedovala predavanja "Prosvete" v "Mestnem domu." Čul sem, da se bode govorilo o svetu, o njegovem postanku, razvoju in koncu. Sumil sem, da bi se tu utegnili razvijati nazori, ki krščanstvo naravnost pobijajo. Nič bi me ne vznemirjalo, ko bi se razne hipoteze razvijale in razpletali prirodnoznanstveni razlogi za in proti. Svobodno! Saj brez znanstvenih hipotez, s katerimi se hočejo pojasniti razni prirodni pojavi, napredek v znanstvu ni mogoč. S hipotezami se pa pojmi počasi bistrijo, in na zadnje se po raznih temah in zmotah more priti do resnice. Resnica je pa nam vsem ljuba; in ker resnica ne more biti nasprotna resnici, tudi naravno resnica ne more biti nasprotna razodeti resnici, ampak nam pomaga, da razodeto še bolje razumemo in dokažemo.

Toda, ako se bolj ali manj verjetna hipoteza o svetu, o njegovem postanku in razvoju predstavlja kot znanstveno dokazana resnica, zoper katero nikdo več prigovarjati ne sme, in ako se na tem temelju drzovito izpodbija in le zaničujeva omenja krščanstvo in njegov nauk, onda pač ne morem več biti miren. In ako čujem, da se na tako nevrnjo predavanja vabi navadno meščansko občinstvo, se v dnu duše stresem, ker se verniki vabijo na kraj, kjer se jim bode v prelepi čaši podajal poguben strup, da se jim premoti razum, pokvari sree, vzbuje dvomi in strasti, ter se naravnajo na pot, ki pelje naravnost k bogatajstvu.

Prinesel se mi je bogotrzki "Narod," ki o tem predavanju poroča; iz raznih notic, člankov in podlistkov tega lista sem opazil, da je res neka prav slabo utemeljena hipoteza razlagala kot popolno dokazano dejstvo, zoper katero ni prigovora in da se je na tem temelju Bog Stvarnik naravnost odstavil. Grozno! Kar me je pa najbolj zabolalo, sta dve vesti o dotičnih predavanjih v "Narodu."

V štev. 7. z dne 10. januarja piše: "K zaključnemu predavanju o vsemiru je došlo izredno mnogo občinstva; skoro polovica poslušalcev so bile dame, a tudi delavski sloji so bili številno navzoči, kar dokazuje, da je interesantni tema 'O koncu sveta' imel posebno privlačno silo. O koncu sveta se je že mnogo mislilo, mnogo raziskavalo... a vključ temu še vlada v najširših slojih popolna nevednost v tem vprašanju. Kar je moderna znanost po dolgotrajnem in natančnem proučevanju in raziskavanju neovrnjeno do gnala in dokazala, to je še vedno za široke sloje ljudstva s sedmimi pečati zatvorjena knjiga. In da se je ta knjiga koječno vendarle tudi odprla našemu ljudstvu, je nemala zasluga gosp. Grošlja. V uvodu svojega predavanja je govoril omenjal, kake prazne vere in brezmiselnosti so bile razširjene še pred nedavnim časom celo v krogu 'učenih' o koncu sveta in kako je to praznovernost umela spretno in lokavo porabiti cerkev, da je s strašilom bližajočega se konca sveta praznila denarnice lahkovernega ljudstva."

V štev. 10. z dne 13. januarja piše isti list: "Ob koncu svojega govora je nakratko rekapituliral vsebino svojih prejšnjih predavanj, naglašajoč, da je znanstveno naziranje o postanku sveta edino utemeljeno in pravilno in z dokazi tako podprto, da se veda ne more klanjati svetovnemu naziranju, ki ga uči cerkev, vsled česar bi bilo v interesu cerkve same, da prilagodi svoje dogme znanstvenim naukom, mesto da jih brezuspšno pobija, ne da bi mogla le ene znanstvene teze ovreči s protidokazi. Številno navzoče občinstvo je predavatelju viharo ploskalo, kar je dokaz, da so njegova razmotrivanja splošno ugajala in da so se poslušalci strinjali z govornikovimi zaključnimi besedami."

Torej občinstva mnogo, tudi mnogo dam in burno se je ploskalo! Predavanja so bila v smislu bogotajstva in izbrano ljubljansko občinstvo burno ploska! Kaj to pomeni? Zares to, kar piše "Narod": "da so se poslušalci strinjali z govornikovimi zaključnimi besedami". Boga so odstavili! Da li se je večina zavedala, kaj burno ploskanje pomeni? To ploskanje me je neizrekljivo zapelo in mi pero v roke potisnilo. Iz "Naroda" 1) posnamem, da se je govorilo o postanku in razviku vsemira, o postanku in razviku življenja na zemlji in tudi o postanku človeka, vse pa v smislu da Boga ni treba. Ali je temu zares tako? Poglejmo! Zato naj Vam pa še jaz podam kratko razpravo I. o postanku in razviku sveta. II. o postanku in razviku življenja na zemlji, III. o postanku človeka in IV. o dotičnem svetopisemskem sporočilu. Prosim, izvolite te črtice pazljivo prečitati in dobro premisliti: vsaj se gre za naše življenje in za našo večnost.

1) Štev. 13, 14, 21, 22, 28.

I. VESOLJNI SVET.

Oglejmo si vesoljni svet in poprašajmo prirodoslovno znanost, kaj nam pove o njegovem začetku in razviku.

1. Prasnov.1)

Dva dokaza sta bitno pripomogla, da se vesoljni svet sedaj precej dobro pozna. Prvo je dokaz o enotnem zakonu, po katerem se vsa telesa gibljejo, in sicer ne samo pri nas v našem okolju, ampak prav vsa brez izjeme. To je zakon teže ali gravitacije, katerega je slavnj Anglež Newton z računom dokazal in utemeljil. Ne samo na naši zemlji, ampak v vsem vesoljnem svetu stvarinski deli privlačno delujejo na druge in sicer po točnih zakonih, od tod predivno soglasje v kroženju raznih nebeskih teles, da se nam dozdevajo, kakor da so združena v umeten stroj.2)

1) Urmaterije.

2) P. Gander, O S. B. Die Erde str. 10 sq.

K temu je v drugi polovici 19. stoletja prišla še spektralna analiza, po kateri se lahko prav natančno dokaže, iz katerih tvarin se lahko prav natančno dokaže, iz katerih tvarin obstoji solnce in vse druge zvezde, katerih svetloba do nas prihaja. Natančna raziskovanja so dokazala, da so vsa nebeska telesa sestavljena iz istih snovi, katere se nahajajo na naši zemlji.

Od kod ta enotnost v gibanju in snoveh? Jako dobro jo razjasnjuje Kant-Laplacejeva hipoteza, da so bila vsa telesa našega okolja s početka skupna celota, neizmerno velika plinska krogla. Ta hipoteza se je pozneje raztegnila na vesoljni svet. 1) To je jako srečna hipoteza, ker nam je v njej luč jasna omenjena enotnost gibanja in nam je poznan razlog, zakaj so jednake snovi raznih nebeskih teles.

Vesoljni svet torej je bil s početka neizmerno plinska krogla. Kaj pa je bil ta prvotni kn, ali ta prvotna snov, ta prasnov? Tudi njo iščejo s tem, da si prizadevajo vse razne sestavljene snovi razstaviti in sicer jih tako dolgo razstavljati, da bi prišli do najednostavnejših prvih, ki so bile ona prasnov. Poskusi so že tako daleč uspehi, da se sme in more trdit, da se je vsa neorganska tvar razvila iz najbolj jednostavnega prvotnega stanja, iz prasnovi, sestavljene iz samih prvih.

2. Zemlja.

Imamo prasnov. Kako se je iz te prasnovi razvila naša zemlja?

1) ibid. str. 16.

Tvar v svetu je sedaj v prav različnem stanju. Ne omenim 'etera', ki je menda kot najfinjša snov razširjena po vsem svetu in prešinja vse druge tvarine. Onda se opazajo v svetu razne megle, v katerih je tvar ne preredka, da bi se spojila v določena telesa; nekatere teh meg se pokazale kot tesno stlačene skupine posameznih zvezd, o katerih je najbolj verjetno, da tukaj razvija novo osolnčje; od zvezd so nekatere v belo druge v rufede žarečnem stanju; mnogo jih nima lastne svetlobe, ker se je zunanja skorja že popolnoma ohladila; k tem poslednjim spadajo planeti, torej tudi naša zemlja.

(Dalje prihodnjič.)

Večkrat se pripeti, da postanejo naši prijatelji naši sovražniki, če smo jim kaj pomagali; nasprotno pa postanejo v takih slučajih naši sovražniki — prijatelji.

Javno vprašanje in javni odgovor.

JAVNO VPRAŠANJE.

Jaz spodaj anonimno podpisani član K. S. K. J. smem reči, da sem vsako leto izpolnil versko dolžnost glede velikonočne spovedi in se kar največ mogoče ravnam po vseh pravilih — društvenih in Jednotinih, — vendar bi pa jaz, ker sem navdušen za napredek svojega društva in naše slavne K. S. K. J., rad videl, da mi naše "Glasilo" odgovori na tole vprašanje:

Ali ne bo naša K. S. K. J. vsestransko bolj napredovala, če se pravilo o verskih dolžnostih bolj na konec postavi? Več nas bo, večja bo blagajna! Če bomo pa preveč natančni zaradi vere, se je bati, da nas bo manj in blagajna bo tudi manjša.

Član K. S. K. J.

Opomba uredništva: Na Vaše vprašanje Vam podajemo takoj tukaj pojasnilo in odgovor od duhovnega sobrata naše Jednote, s kakim odgovorom se "Glasilo" popolnoma strinja na podlagi ustave in pravil K. S. K. J.

JAVNI ODGOVOR.

1.) Za sedaj se nam ni treba nič bati! V naši K. S. K. J. nas je do 12.500 (to je: dvanajst tisoč pet sto) članov in članic. Naša K. S. K. J. ima danes nad \$400.000 (to je: nad štiristo tisoč dolarjev) premoženja.

To se pravi z drugimi besedami: Čeprav so naši vrli katoliški možje ustanovili to organizacijo na katoliškem temelju in čeprav so v pravila postavili, da vsak član mora biti praktičen katoličan, vključ temu je naša K. S. K. J. danes še vedno finančno najmočnejša podpora organizacija.

2.) Čast moramo dati ustanoviteljem naše K. S. K. J., da so to organizacijo spojili z verskim duhom. Ali ni vera prva in najboljša tolažnica v boleznih in ob smrti?

Bolnike obiskavati in mrlične pokopavati, — to je telesno delo usmiljenja. Vsak pošten Slovenec rad vidi, če ga ob času boleznih obišče in previde s svetimi zakramenti katoliški duhovnik; vsak pošten Slovenec želi, da je pokopan po obredih svete katoliške cerkve na katoliško pokopališče.

Kdor tega na mara, ta ne more biti naš društveni brat, ker je — odpadnik.

3.) Danes je S. N. P. J. ("Narodna Jednota") po številu članov in članic — ne pa po blagajni — res večja kakor je naša K. S. K. J. Vzrok je ta, ker S. N. P. J. ("Narodna Jednota") bolj agitira in več denarno žrtvuje za svoj napredek kakor mi in izplačuje bolniško podporo iz svoje (Jednotine) blagajne. Če bi naša K. S. K. J. zanesla svojo agitatorično silo na vse strani, na vsako, še tako majhno naselbino v Ameriki, bi mi lahko odvagali ne samo po blagajni ampak tudi po številu vse druge slovenske organizacije skupaj.

4.) Zatorej vi, skrivno podpisani član naše K. S. K. J. in naš sobrat! Le delujmo tudi mi vsi navdušeno za napredek naše K. S. K. J. povsod in vselej: doma, pri delu, v družbi — in nič se nam ne bo treba bati za našo bodočnost.

K spovedi moramo zato hoditi, ker vsi smo grešniki pred Bogom. Od naših takozvanih narodnjakov ali takozvanih socialistov se pa še ne damo pohrustati.

Kdor izmed naših na vsak način želi med "ta rdeče", naj gre, prosta mu pot!

Kdor izmed katoliških Slovencev pa, ki je po nesreči zašel med nje, želi priti med nas, mu pa kličemo: Dobro došel!

5.) Kar se pa tiče letošnje velikonočne izpovedi, kako so jo opravili člani in članice naše Jednote, o tem bodo dali uradno poročilo društveni tajniki in tajnice našemu č. g. duhovnemu vodju in ta bo že ob svojem času uradno poročal o tej stvari.

Rev. Anton Šojar, član K. S. K. J.

Amerika, vera in naši brezverci.

Rev. A. Šojar.

Mnogo naših rojakov misli, da je Amerika brezbožna dežela, dežela brezverstva, in da je Amerika dom in pribežališče odpadnikov in bogotajcev.

Res je, da Amerika nikomur ne usiljuje vere in da glede vere vsak človek v Ameriki uživa popolno prostost, toda s tem še ni rečeno, da je Amerika brezbožna dežela, s tem še ni rečeno, da Amerika smatra za bolj izobraženega in za bolj "nobel" takega človeka, ki nima nobene vere. Res je nasprotno:

Vse javno življenje v Ameriki je prešinjeno z verskim duhom. Brezvercem in bogotajcem ne da Amerika javno ali uradno nobenega priznanja.

Dokažemo!

1.) Dne 4. julija leta 1776. po Kristusovem rojstvu je bila rojena republika "Združene države ameriške." V rojstnem listu te republike, ki so ga podpisali naši očetje naše nove domovine, najdemo zapisano ime Bog trikrat (Declaration of Independence):

.... po božjih postavah

.... nam vsem je Stvarnik dal posebne pravice....

.... v zaupanju na božjo previdnost....

2.) Dosedaj smo imeli v Ameriki 27 predsednikov, mož, katere so izvolili ameriški državljani za voditelje cele republike od leta 1789 do danes.

Noben izmed vseh 27 predsednikov v Ameriki še ni bil brezverec! Vsi so bili verni možje in večina izmed njih so bili člani te ali one cerkve.

3.) Vsako državno zborovanje poslancev in senatorjev v Washingtonu in v Springfieldu se pričinja z molitvijo. Duhovnik glasno molli in poslanci in senatorji stoje in spoštljivo poslušajo molitev duhovnikov.

Na vsaki narodni konvenciji, na katerih se vsaka štiri leta volijo kandidati za predsednike, se javno priznava versko mišljenje Amerike. Vsak dan otvorijo se konvencije z molitvijo. Letos je dne 8. junija v "Coliseum" v Chicagu otvoril sejo katoliški duhovnik Monsignor Francis C. Kelley. Vsi delegatje republikanske stranke, zbrani od vseh strani cele Amerike, in vsi navzoči (okrog 12.000 po številu) so stoji in odkritih glav v duhu sledili duhovniku, ki je molil v največji chikaški dvorani nalašč v ta namen sestavljeno molitev.

4.) Vsak uradnik v ameriški republiki je javno in uradno zaprišežen. Od poštarja v malem selu do predsednika Združenih držav — vsi morajo javno in uradno priseči, da bodo svoj urad vestno izvrševali in svojo prisego končajo z besedami: "...v to mi pomagaj Bog!" (... so help me God!)"

5.) Vsaka priča v Ameriki pri sodnijskih razpravah je zaprisežena. Ta mesec so v Waukeganu, Ill., izbirali 12 porotnikov v razpravi morileca Orpeta. Zapriseženih je bilo nad tisoč mož in vsak je uradno prisegel, da hoče resnico govoriti, z besedami: "...so help me God!" — v to naj mi pomagaj Bog!

Kakor se pri prisegah javno in s spoštovanjem izgovarja ime Bog, tako se z vsjo resnostjo kaznuje krivo prisego. Na strani 776. državnega zakonika Ill. par. 225. beremo, da se krivo prisego kaznuje z ječo od enega do štirinajstih let. (Hurd, Revised Statutes of Illinois).

6.) Državni zakonik (Illinois) na strani 54. piše, da vsakemu človeku se zavedno zajamči nemoteno prostost v izvrševanju njegovih verskih dolžnostij in noben človek ne bo nič trpel ali prikrajšan na svojih političnih pravicah zaradi svojega verskega prepričanja."

7.) Državni zakonik piše v paragrafu 58., da "kdor versko skupino, ki je zbrana za to, da časti in moli Boga, moti z nerednim ali razburljivim obnašanjem, bo kaznovan z globo do sto dolarjev."

8.) Državni zakonik piše, da vsakemu duhovniku vsake vere je vselej ob vsaki uri prost vstop v vsako bolnišnico ali jetnišnico ali sploh v vsak javni zavod, in uslužbenici so pod kaznijo izgube službe dolžni vsakemu duhovniku iti na roke pri izvrševanju njegovih verskih obredov...

9.) Državni zakonik piše, da vsa zemljišča in posestva, ki služijo v verske namene, so prosta vseh davkov in zato nobena cerkev ne plača niti vinarja davka.

10.) Vzemite v roke srebrni dolar, pol dolar ali "kvoder!" Na vsakem srebrnem dolarju so ob robu vtisnjene besede: "In God we trust!" — V Boga zaupamo! Ko so pred nekaj leti nekateri hoteli odpraviti ta napis s srebrnih dolarjev, je zagrmela cela Amerika, da se ta napis ne sme odstraniti in zato ga še danes vsak lahko vidi: (Glej II. članek v št. 33 "Glasila K. S. K. Jednote," letnik I. z dne 25. avg. 1915).

Kaj pomeni teh deset točk, ki sem jih tukaj naštel? Te pomenijo da vsi veliki možje v Ameriki, voditelji naše slavne republike javno v svojih postavah in v javnih nastopih pripoznavajo svojo vero v Boga.

V Ameriki niti en sam človek ni postal velik ali javno spoštovan in slaven zato, ker je bil brezverec. Niti eden ne!

Seveda mi Slovenci imamo, oziroma vsaj nekateri Slovenci imajo drugačno pamet.

Nekateri naši rojaki pa govorijo in pišejo, da je vera "humbug" in da je vsak človek neumen, če hodi v cerkev. Ne pomislijo pa ti zablavljači, da se med verne ljudi štejejo najbolj slavni možje v Ameriki, slavni ne samo v Ameriki, ampak tudi v Evropi.

Najbolj slaven zdravnik, znan med učenjaki cele Amerike in cele Evrope je doktor John B. Murphy v Chicagu, ki je katoličan in ki se je šel z odborom poklonit našemu novemu nadškofu, ko je prišel v Chicagu.

William Jennings Bryan, bivši državni tajnik in slavnj govornik iz spoštovanja do nedelje, ki je dan Gospodov, še nikdar ni imel političnega shoda in govora na nedeljo.

Tako bi Vam lahko našteval še na stotine in tisoče vernih sodnikov, vernih pisateljev in umetnikov, vernih državnikov. O našem predsedniku Združenih držav in o naših živih bivših predsednikih je itak znano, da hodijo po navadi vsako nedeljo v cerkev. Kadar se kdo teh mož na potovanju čez nedeljo ustavi v Chicagu, beremo navadno vselej, v katero cerkev je šel k božji službi.

Tako delajo izobraženi svetovnoznanjci možje, tako živijo verni voditelji naše slavne republike.

Naši ubogi in domišljavi svobodomislecii in "rdečkarji", pa mladijo po "farjih" in škofih in se norčujejo iz vere, kolikor jim veleva njihovo sprijeno sree.

Pišejo in lažejo, da se kar kadi. Kar je pa najbolj imenitno je pa to, da ubogi delavci z denarjem plačujejo take mazače in lažnjive. Sovražijo pa vero in Boga tako, da iz zaničevanja do Boga besedo Bog pišejo kar z malo črko (bog) in to zoper vsa pravila vseh slovnice na svetu.

Kaj hočemo! V prosti deželi živijo, in mi bi jim čisto nič ne zamerili, če bi zase po svoje živeli; da bi le druge verne ljudi pri miru pustili in da bi drugim vernim ljudem v smislu ameriških postav privoščili nemoteno prostost v izpolnjevanju njihovih verskih dolžnosti.

Pa ti svobodomislecii ne privoščijo drugim svobode! Lajajo in lajajo neprestano, delavci pa plačujejo za to lajanje.

Ribničian je rekel: Vsaka glava ima svojo pamet. Svojo pamet imajo tudi "rdečkarji" in socialisti, a ta pamet je žalibog — precej zmešana.

Ravno pravi
pisalni stroj
za Vas

PRODAJA SE NA VAM PRIKLADNO LAHKA ODPLAČILA.

To je **REMINGTON JUNIOR**

Naš najnovejši izdelek, to je najnovejši pisalni stroj, ali stroj katerega ste že dolgo pričakovali. Ta "Junior" pisalni stroj je manjši in lažji kakor stalni "Remington" stroj, — ker tehta samo 17 funtov. Je bolj enostaven, tako da se lahko vsakdo nauči pisati na njem brez vsake posebne šole in muje. Narejen je ravno tako, kakor vsak drugi "Remington" stroj glede tipk, črk in pisave, samo da je cenejši, lahko se ga primerja stroju, kateri stane sto dolarjev. Prodaja se po \$50.00. Ta stroj je eden izmed prvih te vrste, kateri se prodajajo po tako nizki ceni. Te stroje prodajamo ali za gotov denar, ali pa na lahka odplačila in sicer \$5.00 takoj, ostalo svoto pa po \$5.00 na mesečne obroke.

Mi od Vas ne zahtevamo da kupite ta "Remington Junior" stroj poprej, dokler se ne prepričate o resničnosti naše trditve. Mi ga pošljemo na vsak naslov po "parcel" pošti, od vseh naših "Remington" zalog, (prodajal) v okrožju I. in II. zone, za deset dni za poskušajo in pregled.

Če ne boste zadovoljni s tem strojem, potem nam ga lahko nazaj pošljete, v teku desetih dni brez kakšne odgovornosti za vas. Tukaj imate prvo lepo priložnost si nabaviti pisalni stroj, katerega ste mogoče pričakovali že dlje časa. Izrežite ta kupon in ga nam pošljite z vašim podpisom in naslovom.

Mail The Coupon Today

Remington Typewriter Company, (Incorporated)

327 Broadway, New York, N. Y.

Send me a Remington Junior Typewriter, price \$50, on free examination. It is understood that I may return the machine, if I choose, within ten days. If I decide to purchase it, I agree to pay for it in 10 monthly payments of \$5 each.

ŠE NIKDAR

niso bile avstrijske krone tako po ceni kakor sedaj. Poslužite se torej teugodne prilike in se spominjajte svojcev v stari domovini s kakim denarnim zneskom. Pošiljajte so jamčene.

Sedaj Vam pošljem K 100 samo za \$13.95

Tudi izdelujem vsakovrstne pravoeljavne listine in izvršujem vse, v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene države in staro domovino.

Se Vam priporočam spoštovanjem

JOSIP ZALAR,

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Izhaja vsako sredo.
Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.
Uredništvo in upravnništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.
Naročnina:
Za člana, na leto \$0.60
Za nečlane \$1.00
Za inozemstvo \$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year \$0.60
For Nonmembers \$1.00
For Foreign Countries \$1.50

Vsem Slovincem v Ameriki.

Kmaloboj minilo dvoje let, odkar je zadela naš narod nesreča, kakršne ni nikdo slutil, ki je tako obsežna, tako vsestranska in grozna, da je mi niti pojmiti ne moremo. V tem kratkem času so bile skoraj vse naše dobre in najboljše sile žrtvovane smrti, prej kot v dveh letih je postala naša lepa domovina zemlja obupa, žalosti in brezmejnih bridkosti. Slovenci v starem kraju so postali mahoma narod izdelanih starev, napolnjenih žena in lačnih, izstradanih otrok.

Vse drugo je pobrala sila, katere ne preprosto nobene prošnje, katere ne ganeta ne kletev ne jok.

Prej smo žalovali, če nam je umrl mož, ki se ni dočel skloniti v naši dolgi, ki mu jo je zadalo življenje, prej se nam je smilil človek, kateremu je pogorela streha nad hišo in če smo le mogli smo pomagali, pa naj je šlo za posameznika, vasi ali mesta.

Zdaj, v tem kratkem času smo jih izgubili na tisoče in tisoče. Srečni oni, katerih se je po kratkem trpljenju usmilila smrt, neizmerno nesrečni oni, ki se bodo še leta in leta vlačili kot sence, nikomur v pomoč, vsem v breme.

Padli so možje in mladeniči, katerih imena bi bila morda zaslovela po vsem svetu, padli so možje, ki so s svojo krepko roko in zdravo glavo gojili in obdelovali zemljo, da je rodila deseteren sad, padli so naši učenci in voditelji.

Ljudje, ki so ostali doma, ne umirajo vsled bolezni, pač pa vsled žalosti in stradanja. Strašna doba je vtisnila svoje strahovito znamenje čeli naši domovini; strašni čas nam je vzel na tisoče ljudi.

V tej strašni dobi je naloga nas vseh: pomagati.

V Ameriki imamo sedem li osem slovenskih podpornih organizacij, precej slovenskih časopisov, veliko močnih samostojnih društev, ter lepo število splošno uglednih uplivnih mož.

Moj predlog bi bil, sestaviti odbor, katerega člani naj bi bili predstavniki vseh slovenskih podpornih organizacij, in uredniki vseh slovenskih listov v Ameriki. Ti možje naj izvolijo iz svoje srede tri ali štiri tajnike in blagajnika.

Vsako slovensko društvo naj priredi eno ali dve veselici, katerih dobiček naj bo namenjen skupnemu skladu za slovenske reveže v starem kraju.

Pri Jednotah in Zvezah naj bi se uredilo, da bi plačeval vsak član po por centov na mesec.

Pobiralo naj bi se ob vsaki priliki; če kdo ne more z večjo svoto pripomoči, naj pripomore z enim centom.

Denarja bi se ne smelo prej poslati v stari kraj kot po vojni.

Siliti bi se ne smelo nikogar, dolžnost vsakega je pa vsakomur pojasniti, da je ta akcija najbolj vzvišenega in človekoljubnega pomena.

Zdaj ni čas tarnanja in pomilovanja, zdaj je čas resnega dela, od katerega sta odvisna življenje in smrt našega naroda v starem kraju.

Zdaj se pravi delati brez fraz, brez visokodonečih besed in strankarstva.

Čprav je sto strank med nami v Ameriki, pristaši vseh teh stotin smo vendarle Slovenci.

Pristaši vseh strank in prepričani so ljudje, ki razločujejo slabo od dobrega in vedo, da je njihova naravna, sveta in človeška dolžnost nesrečnikom pomagati.

Ne vprašujmo, za koga je bila kri Slovencev po nedolžnem prelita, ne prepirajmo se, če so se borili za pravično, krivično, pametno ali neumno stvar.

To nas ne sme brigati, ker smo veliko, veliko preslabi, da bi naš glas kje kaj zalegal.

V vseh nas se mora vkoreniti edinole misel, da so naši ljudje v potrebi kot še nikoli niso bili, da nimajo na celnem božjem svetu, razen nas, nobene žive duše, katero bi prosili pomoči.

V čast bi si morali šteti, da jim mi edini lahko pomagamo, v največje zadoščenje in povračilo nam bo, ko nas ne bodo več smatrali za izgnance in izgubljene sinove, pač pa za odrešene in največje dobrotnike.

Smili se nam siromak, smili se nam pogorelec, vdovo pomilujmo, pri pogledu na lačnega otroka nas zazebe v sree.

Ali smo res tako enostranski, da se nam ne smili cel narod siromakov. Ali nam nič ne očiata vest ko spimo pod streho, in smo vsak dan siti, dočim je naših na tisoče in tisoče brez strehe in skorje kruha? Ali se bomo res ugonobili v brezplodnem strankarskem boju, ali so nas medsebojna nasprotstva res tako prevzela, da se niti ne zmenimo za strašno krvavo žaloigro, v kateri je naš narod najbolj trpeč in največjega pomilovanja vreden junak?

Končujem še enkrat z besedami: — Zbližajmo se in napravimo v delu za svojega trpečega brata velik korak k združenju ameriškega Slovencev!

J. TERČEK,

urednik "Glas Naroda".

Opomba uredništva: "Glasilo K. S. K. J." se z gornjim člankom popolnoma strinja. Osobito odobrava misel, da naj se nabrani denar šele po vojni odpisuje v stari kraj. Kakor že omenjeno, pričakujemo za trdno, da se bodo tozadevno izrazili še uredniki ostalih naših slovenskih listov, kajti za to plemenito akcijo bi se morale delovati z združenimi močmi, ali, vsi kot en narod in en mož!

Sklad "Glasila K. S. K. Jednote" ozir. K. S. K. J.

za ranjence in sirote padlih žrtev v stari domovini.

I. Izkaz.

Društvo sv. Štefana št.	
1. K. S. K. J. Chicago	\$ 25.00
Društvo sv. Vida št. 25	
K. S. K. J. Cleveland, O.	25.00
Društvo sv. Jurija št. 960	
Katol. Bošnjakjev Chicago, Ill.	25.00
Pavel Schneller, preds.	
K. S. K. J.	10.00
Josip Zalar, gl. tajnik	
K. S. K. J.	10.00
Ivan Zupan, urednik "Glasila K. S. K. Jednote"	10.00

Skupaj \$105.00
Iskrena hvala vsem goriznačnim društvom in darovalcem. Upati je, da se bodo še ostala naša krajevna društva odzvala s kakim primernim darilom, ali prispevkom. Vsak, tudi najmanjši znesek se hvaležno sprejme. Imena blagoslovenih darovalcev bomo sleherni teden priobčevali na tem mestu; istotako bode upravnništvo in uredništvo našega lista še posebej potrdilo vsak prejeti dar.

Z združenimi močmi na pomoč našim bednim sobratom v stari domovini!

Uredništvo in uprava
"Glasila K. S. K. Jednote"
1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Za izobrazbo priseljencev.

Šesto največje mesto Zedinjenih držav, Cleveland, Ohio, ki je štel 1. 1910 560.663 prebivalcev, je osobito nam ameriškim Slovincem dobro znano vsled tega, ker je Cleveland največja slovenska naselbina, ali slovenska ameriška metropola.

Pri Clevelandu je pomenljivo dejstvo, da živi v tem mestu glasom uradnega izkaza z ozirom na druga mesta, — percentualno največ tujcev, ki ne razumejo angleškega jezika. Leta 1910 je živelo v Clevelandu, O., 31 odstotkov, ali 180.000 inozemcev nevesčih angleščine. Med te prištevata Slovane, Italijane, Ogre i. t. d., torej

je v tem številu gotovo tudi precej naših rojakov Slovencev prizadetih. Leta 1900 je znašalo skupno število v Clevelandu živčih inozemcev samo 20 odstotkov istočasnega skupnega prebivalstva. Da je dosegel Cleveland to veliko število novih priseljencev lahko razvidimo iz tega, ker se to mesto vedno bolj in bolj širi ter večja v industriji in vsled tega se tudi množi po številu inozemskih prebivalcev.

To nenavadno veliko naraščanje inozemskih prebivalcev mesta Cleveland, je pričelo državne in mestne oblasti malo skrbeti; vsled tega se bode v kratkem času ukrenilo potrebne korake za splošno in večjo izobrazbo priseljencev. Država in mesto bosta skušala dati inozemcem lepo priliko prilagoditi se življenju in jeziku ameriških državljanov. V to svrhu se bode otvorilo v raznih delih mesta več novih večernih šol, kjer se bodo lahko učili tujci angleškega jezika, zgodovine, zemljepisja, konstitucije in ameriškega državljanstva. Dosedaj so se morale privatne osebe truditi za izobrazbo inozemcev; za naprej se bode pa pokrivalo te stroške iz mestne blagajne. Govori se, da bodo večerje te večerne šole mesto \$45.000 na leto in da se bo za to odobrilo tudi dve slovenski učiteljski moči.

Kakor smo že šestkrat čuli in čitali, so se pričeli ravno v Clevelandu, O., naši rojaki med vsemi ostalimi drugorojci za pridobitev ameriškega državljanstva najbolj zanimati. V tem vpogledu menda prekašajo naši clevelandski Slovenci Hrivate, Ogre, Nemce in druge inozemske narodnosti, za kar jim gre vsa čast in priznanje.

Nova tozadevna določba bode pa nudila tamošnjim Slovincem še več ugodne prilike za priuk angleščine in pridobitev ameriškega državljanstva. Kakor smo čitali, bode prisiljen vsak prosilec ameriškega drž. papirja zahajati toliko in toliko časa v te večerne šole, kajti sodniška oblast bode zahtevala od prosilec spričevalo, da je obiskaval in dovršil kako večerno šolo predno namerava položiti prošnjo za drugi državljski papir. Ako bi sledila zgledu mesta Cleveland, O., se vsa ostala mesta, potem bi se storilo veliko več koristnega za izobrazbo inozemcev; tekot let bi bilo le malo tu živčih priseljencev, ki bi ne umeli angleščine. Res je, da je najti v jesenskem in zimskem času po vseh mestih večerne šole, nedostatek v teh šolah je le ta, da nimajo nastavljenih umestnih učiteljev. Mesto bi moralo izbrati Slovence učitelja, po rodu Slovence, ki bi lahko osobito začetnikom na umljiv način razlagal zgodovino Zedinjenih držav, zemljepisje, ustavo ali pa vprašanja pri pridobitvi državljskih papirjev. Za Nemce bi moral biti izbran Nemec itd. Znano je, da je angleščina silno težavna za inozemca, ako nima pravega učitelja ali knjige.

Korak, katerega bo storilo mesto Cleveland, O., v tem oziru, se mora vsestransko odobravati in je upati, da bodo ondodni Slovenci zahajali marljivo v nove večerne šole, kar jim bo služilo v večjo korist, večji ugled in večje spoštovanje od strani Američanov. Morda bomo že v teku nekaj let čitali veselo novico, da imajo naši zavedni Clevelandčani v mestnem svetu ali občinskem odboru svojega moža, kar bi se dalo s složnim delovanjem prav lahko doseči.

Za Clevelandom živi v Pittsburghu, Pa., največ inozemcev, ki ne umejo angleškega jezika in sicer jih je ondi 28 odstotkov vsega prebivalstva; za tem pride mesto Buffalo, N. Y., z 27 odst., Detroit, Mich., z 25 odst., Chicago, Ill., z 24 odst. in New York z 23 odst.

Uradna statistika nam dalje kaže, da živi v sledečih mestih dosti moških inozemcev nad 21 let starih, ki še niso postali ameriški državljski: V Pittsburghu, Pa., jih je 51 odst. vsega prebivalstva, ali za 12 odst. več kot 1. 1900. V Philadelphiji 1. 1910 49 odst., 1. 1900 42 odst. V Clevelandu, O., 1. 1910 49 odst., 1. 1900 31 odst. V New Yorku 49 odst., 1. 1900 36 odst. V Detroitu, Mich., 1. 1910 47 odst., 1. 1900 27 odst. V Bostonu, Mass., 1. 1910 44 odst., 1. 1900 42 odst. V Chicagu, Ill., 1. 1910 41 odst., 1. 1900 pa 28 odst.

Gotovo je v krogu naših čitatelej ali med člani naše Jednote dosti takih, katere se še lahko prištevajo v gorenjo vrsto. Da bi to število za nekaj skrečilo, svetujemo prav iz srca slehernemu čita-

lju, ne drzavljaniu vsled njegove lastne koristi, da naj skuša prekomogoče postati ameriški državljan. Poleg tega bi bilo tudi priporočati našim krajevnim društvom, da naj vstanovljajo po svojih naselbinah večerne tečaje za poduk angleščine in o ameriškem državljanstvu, kjer je to mogoče. Skoro pri vsakem krajevnem društvu je dobiti morda kakega moža, ki je že ameriški državljan in ki je v angleškem jeziku malo bolj podkovnan. Ta naj bi se malo potrudil v prostem času in naj bi podučeval ali doma, ali po sejah take člane, ki nameravajo postati ameriški državljski.

"America first"—Amerika prva.

Povodom bližajočih se predsedniških volitev so se skoro vse velike ameriške politične stranke združile v eni ideji in ta ideja je: domoljubje, ali patriotizem. Voditelji teh strank so izdali znano geslo: "America first." — "Amerika prva!"

Ker se nanašajo te besede v prvi vrsti na razne inozemce, biva joče v Zedinjenih državah in ker smo tudi mi Slovenci v tem prizadelet, se nam zdi umestno, da o tej točki izpregovorimo zopet nekaj besed.

Da je prišlo v naši novi domovini naenkrat do tega znanega in lepega gesla in do te ideje, moramo nedvomno pripisovati to početje posledicam sedanjih evropske vojne, ali nevtaliteti Zedinjenih držav. Sedanje evropske homati se zanesle med številne ameriške inozemce dvostrankarstvo in so pokazale njih ameriški patriotizem v pravi luči. Že star pregovor nam veli, da se spozna kakovost železa in zlata v ognju. Istotako je spoznal naš stie "Sam" v sedanjih kritičnih časih lojalnost svojih posnovljenecv, kako mu obračajo hrbet in se ozirajo sedaj preko oceana proti Berlinu, Dunaju, Petrogradu i. t. d. bolj, kakor pa proti Washingtonu, D. C., glavnemu mestu strice "Sma". Na milijone priseljencev bide namreč sedaj bolj sree za njih staro domovino in njih nekdanje vladarje, kakor pa za njih mogočno novo svobodno domovino, ali vlado Zedinjenih držav.

Šele pred nekaj tedni se je na nekem zborovanju v St. Louisu, Mo., izrazil bivši predsednik Roosevelt o takih inozemcih sledeče: "Inozemec, ki živi le sadove in blagre prostosti naše mogočne domovine in se noče amerikanizirati, ter misli le na Evropo, — tak človek je izdajalec naše domovine; takega slabega domoljuba bi se moralo enostavno poslati tjakaj, kamor ga sree vleče!"

Dne 5. junija t. l. je govoril v Washingtonu, D. C., republikanski predsedniški kandidat Charles Evans Hughes, član najvišjega zveznega sodišča abiturijentom neke višje dekliske šole o patriotizmu sledeče:

"Tukaj Vam podarim to ameriško zvezdasto zastavo, ki je simbol, ali znamenje naše narodne enakopravnosti, — naše narodno podvzetje in naš narodni ideal. Ta zastava Vam priča in govori o žrtvovanju onih plemenitih mož in žena, kojim je bila čast in ideali tega naroda dražja, kakor njih lastno življenje.

To pomenja "Ameriko prvo!" To pomenja nerazdružljivo zvestobo do naše mile domovine. To pomenja združeno, močno in uspešno Ameriko!"

Seveda se ta govor nanaša v prvi vrsti na pristne, ali tu rojene Američane, kojih pradedje so prelivali kri za osvobojenje Zedinjenih držav iz angleškega jarma. Te besede naj pa segajo globoko v sree tudi onim ameriškim stanovnikom, ki so si svoječasno izbrali Zedinjene države za svojo novo domovino; — onim prebivalcem, ki so prišli semkaj iz inozemstva iskat boljše kraje in večje prostosti. Ali ni velika razlika med ljudovlado in kako monarhijo? — V monarhističnih državah določa le volja posameznih kraljev; postave za ljudstvo so le na papirju. Koliko zla in gorja je že doprinesel militarizem raznih evropskih držav vsled spletarij njih kraljev. Tu pri nas je pa edino ljudstvo vladajoči organ države, kajti 1. 1789. so pri sestavi konstitucije Zedinjenih držav njih pionirji določili za narodno geslo: enakopravnost, sloga in edinost.

Nedavno je bilo čitati v nekem

slovenskem ameriškem listu članek, ki je povzdigoval staro domovino visoko v oblake, Zedinjene države pa je tlačil in sramotil, češ: "Tu se nam ne godi tako posebnobno dobro; kar imamo koristnega od Amerike, — moramo zato trdno delati." Čudno se nam zdi, čemu je prišel detični članek sploh v Ameriko, če so mu zunaj letele morda kar pečene piške v usta brez kakega dela; to naj velja tudi za take naše "patrijote", ki trdijo, da se jim je v stamem kraju boljše godilo kot tukaj. Zunanji si morda jedel meso 2 krat na leto, — tolkel si ajdovi kruh, žganec, krompir in zelje. Tu si pa hrano izbiraš po lastni volji: Zunanji si "garal" na polju od rane jutra do pozne noči da si si prislužil K 2 (ali 40c). Tu se pa dela dandanes že povprečno od 9 — 10 ur na dan in si lahko prislužiš 5 do 6 krat toliko če hočeš. Zunanji si moral žrtvovati dolga 3 leta svoje najlepše dobe pri vojaških; tukaj te radi vojaščine nihče ne nadleguje. Zunanji si plačeval razne visoke davke, tukaj pa so isti le mali. Seveda delati je potreba povsod. Nismo še dočakali one dobe, da bi gospodarji plačevali delavcu, če bi ležal doma, ali postajal po gostilnah.

Ni namen teh vrstic, da bi morda z njimi odvračali spomin in spoštovanje do rodne ali stare domovine tega ali onega čitatelja. Ta članek smo napisali zopet radi tega, da bi vzbudili v krogu čitatelej več ljubezni, vdanosti in patriotičnega spoštovanja do naše nove domovine, kot se ji ga je pa do danes izkazovalo. Imejmo večkrat v prijetnem spominu našo staro domovino, a ljubimo pa in živimo samo za našo novo domovino po znanem načelu: "America first!" — "Amerika prva!" ali: "Dvema gospodarjema se ne more služiti!"

Boji ob Soči v prošlih letih.

Krasna Soška dolina, ki evrete že nad 2000 let enako bujno in rodovito, je od nekaj važna vrzel v naravni trdnjavi Italije. To so najširša vrata, skozi katere se da priti po kopnem na italijanski polotok. Vsled tega je bila Soška dolina od dayna torišče krvavih bojev.

Da bi se branili pred roparskimi napadi gorskih rodov, so Rimljani leta 181. pred Kristusom zgradili obsejno trdnjavo Oglej, ki se je po neznatnih zasnovah pozneje razširila v mogočni priarhat istega imena ter je bila prvi branik v vseh bojih, ki jih je imelo rimsko carstvo z barbari, pritiskajočimi s severa in vzhoda. Ko je cesar Maksimin leta 138. po Kr. pridrvel iz Panomije z mogočno vojsko, da bi zavzel Oglej, se je moral ob Soči ustaviti. Ravmoker se je bil stajal sneg po gorah, in Soča je bila narasla v močno deročo reko. Že to samo po sebi je bilo ovira za vpad v Italijo. Bili so pa vsi mostovi razdrti, in jezdec niso mogli reke preplaviti. Lesa ni bilo v bližini, da bi napravili nov most; zato je Maksimin dal iz zapuščenih kmečkih hiš pobrati vse vinske sode ter je z njimi napravil jez'čez Sočo. A Oglej se je hrabro branil, Maksimin je padel kot žrtev upornih vojakov. S tem se je spor za svetovno nadvlado zopet enkrat odločil v prilog Rima.

Tudi boj med uzupatorjem Evgenijem in cesarjem Teodozijem se je izvojeval ob Soči. Čudno, da je tudi takrat že določila bitko burja, zadnje dni večkrat, vsaj po obvestilih Cadornovega taleora. Že je pretela nevarnost, da Teodozij s svojo manjšo močjo podleže, kar se naenkrat pojavi strašna burja. Pihal je Teodozijevim četam v hrbet, sovražniku pa v obraz. Vihar je bil tako silen, da je jemal Evgenijevim vojakom sapo in tako je burja rjovel, da niso mogli slišati povelj. Naval vetra je bil tako močan in tako nenaden, da niso mogli svojih ščitov dvigniti v varstvo, in končno so jih zagnili oblaki prahu v popolno temo. Nastala je zmešnjava v vojnih vrstah, ki niso vedele ne kam ne kod. Teodozij pa je izrazil ugodni trenutek ter odločil zmago z zadnjim napadom. Evgenij je vsled tega moral pustiti svojo vojsko in življenje.

Leta 452. je pridrvel iz Panonije Atila s svojimi trumami Hunov, bržkone tudi čez Sočo, pustošit italijanske poljane. Po trimesečnem obleganju je razrušil Oglej, a ni mogel preprečiti, da bi

se velik del prebivalstva ne rešil po vodotokih proti morju. Ker se je ljudstvo izselilo na Benečanske plitvine, kjer si je ustanovilo nova domovja, se je Oglej z okolice vred obradil. Nihče ni več obdeloval polja, nekdo slavnostni vinogradi so se zamočvirili, reke so stopile iz strug, ker nikogar ni bilo, ki bi skrbel za jezove in nastanile so se bolezni. Begunci pa so ohranili spomin na domači kraj; imenovali so Oglej in okolico svojo domovino — "patria", in ta beseda se je ohranila v sporočilu in v zakonodaji celih 14 vekov.

Padec Ogleja je bil začetek razpadanja zapadne rimske države. Vedno gosteje so vpadali severni rodovi, Italija pa se je mogla vedno manj upirati. Končno je heruški kralj Odoaker navideznega cesarja Romula Avgustula odstavil ter s tem državo razbil. Pa tudi on se ni dolgo veselil svoje vlade. Vzhodnogotski kralj Teodorih Veliki je bil prekoračil prelaze čez Alpe, prišel po Vipavski dolini do Soče ter se utaboril ob Soškem mostu pri Majnici (ki je še danes strateško važna točka) in tu premagal Odoakarjevo vojsko dne 1. aprila 489.

Leta 568. so udri Longobardi ter zopet razrušili Oglej, ki ga je bil Narses dvignil k novemu življenju. Od tam so se pod kraljem Alboinom podali dalje po Italiji ne da bi našli kje večji odpor.

Kmalu potem, leta 585., so bili kraji ob Soči torišče strašne naravne nadloge. Utrgali so se oblaki, in velika povodenj je razdrla ceste, mesta in gradove. Vsa površina sveta se je izpremenila. Gornja Soča se je združila s Idrijco, predrla pregrado pri Gradiskih, se napotila proti Ogleju ter tam napolnila strugo rek Torre in Natix. Spomin na ta grozni dogodek je še dandanašnji ohranjen v svetišču Barbani, na lagunskem otoku južno od Ogleja, ki je bil takrat z vsemi hišami in vsem prebivalstvom vred uničen. Ko so vode odtekale, je plaval iz lesa izrezljan kip Marijin po plitvini ter se ustavil ob nekem storu. V spomin na to je patriarh Elija zgradil v Barbani samostan, posvečen Materi božji ter zraven cerkve. Samostana ni več, ohranjeno cerkvico pa še zdaj leto za letom obišče mnogo tisoč romarjev.

Konec 6. stoletja so prišli s Kranjskega in Koroskega Slovenci ter se naselili po hribovju okoli Gorice. Tu so ostali naši predniki neprestano tudi pozneje, ko so jih podjarmili friuški vojvode, ki so razširili svojo oblast tudi na del Kranjske. Ves srednji vek napolnjujejo borbe med nemškimi cesarji in med papeži. Prednji straži sta bila patriarha v Ogleju in Gradežu, ki sta se srečevala ob Soči ter se skušala boriti. Stiri stolet (dol 1500) so vladali krajem ob Soči goriški grofje in sicer sprva v prepiru s patriarhi, pozneje, po miru, sklenjenem v Sv. Kvirinu pri Korminu (27. januarja 1202) nesporno in brez tekme. Ko so goriški grofje izmrli, je pa prišla goriška v posest habsburških cesarjev. Ko je cesar Maksimilijan nastopil vlado, ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo. Zdaj je napočila za te odročne, doslej osamljene kraje nova doba, polna najlepših nad za bodočnost. V benečanskih bojih (1508 — 1516) je cesar prekoračil Sočo ter podjarmil Oglej in ostale kraje poznejše grofije gradišanske in jih združil z grofijo goriško.

Grozote tridesetletne vojne so Soški dolini prizanesle, pač pa so bili Turki mnogokrat prava nadloga zlasti krajem ob morju. Nato so prišli pod vladjo cesarja Franca I. zopet bojni časi, ki so krajem ob Soči zadali mnogo gorja. V letih 1797., 1805. in 1809. so sovražne vojske zasedle grofijo Goriško, če je potem razdelila med Francijo in Italijo. To razmerje je pa trajalo samo štiri leta, d. l. 1809. — 1813., kajti po sklepu miru je grofijo goriško, razširjeno z okoliskim tržiskim, dobila zopet Avstrija. Zdaj je nastopila za deželo srečna doba mirnega razvoja. Upori v sosednih italijanskih pokrajinah se dežele niso dotaknili, pač pa se je vojna l. 1866. zaključila ob Soči. Kajti Italijani so bili zasedli nekaj krajev na desnem bregu Soče, in premirje, ki mu je sledil potem mir sam, se je sklenilo v Korminu. Takrat se je kratka vojna med Avstrijo in Italijo na Soški ravnini končala, zdaj pa se je ravnatom pričela.

"Slovenec."

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 1. junija 1916 skupna izplačana podpora
\$1,162,041.77.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago, St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rema, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivce, 900 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povaha, 311—3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihail Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 38—10th St., North Chicago, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Dopise društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Kako pridemo do sreče?

(Spisala Pavlina Pakkova.)

Odgovarjam kratko: Do sreče pridemo, ako se trudimo za krepkosti; do krepkosti pridemo, ako naš duh ali naša pamet vlada telo.

Življenje je podobno morskim vodam. "Kakor morska voda, kadar se izpuhti v visoko nebo, postane sladka, tako je tudi v življenju", pravi Viktor Hugo. Resnične besede! Da cenimo življenje, ki je polno težav in bridkosti, da spoštujemo svoje bitje, ki je polno slabosti in nepopolnosti, moramo razpeti peruti duha in se povzdigniti nad zemeljski prah. Duh mora vladati telo, ne sme pa telo vladati duha. A ker so telesni nagoni močnejši, nego so duševne sile, zato bi duh sam od sebi nikoli ne mogel vladati telesnih sil, ako bi ne dobil pomoči. To pomoč nam daje vzgoja; vzgoja povzdigne duha in varuje telo, da ne podivja.

Kreposti duše so različne in množestevilne. Omenjam nekatere: pravičnost, usmiljenost in sočutnost, skromnost in vernost. Posebno vera je duši vir čiste sreče; kadar pa se omeja vera, ki napaja dušo, tudi duša omaga v kreposti. Duša brez vere je sree brez življenja.

Katera omenjenih krepkosti pa je najpotrebnejša za srečo? Nikar jih ne trgajmo, ampak recimo, da se mora krepkost družiti s krepkosti. Ne morem si misliti blagega človeka, ki bi ne bil tudi sočuten, pravičen, skromen. In kdor je zares pravičen, ta je tudi blag, skromen in ni trdosrčen. Redki so slučajji, da bi n. pr. blag, pravičen človek ne bil tudi skromen, ali pa da bi skromen ne bil tudi blag.

Prigodi se pa večkrat, da ne znamo ločiti resnične od navidezne krepkosti. Kolikokrat imenujemo blagost, kar je samo malodušnost; sočutnost, kar je bahlost; pravičnost, kar je sebičnost, skromnost, kar je ošabnost! Naj v majhni primeri dokažem svojo trditve!

Naš znanec ima dobro, blago ženo, ženo prav zlatega srea, kakor pravimo. Nežna je, voljna, nikoli se ne ustavlja moževi besedi, nikoli ne toži zaradi razposajenosti otrok, nikoli se ne prepira s posli; in vendar, ako poprašamo moža, je li srečen z njo, utegne nam reči da ne.

Kako je to? začudi se morda kdo. Zato, ker nje zlato srce, njena blagost, njena voljnost, njena prizanesljivost, ako jo natanko preiskujemo, pogostoma ni drugega kakor mlačnost. Človek, ki ima predobro srce, ima navadno sicer obila čustva, a premalo razuma in premalo krepke volje. Tak človek je mehkokben in ljubezniv, a ob tem tudi lahkomišeln. Njegovo mišljenje je površno, v njegovem značaju vlada sebičnost, nje-

govni naravi nedostaje neomahljivosti.

Ženska torej z zlatim sream ima sicer za rodbino veliko ljubav, a redko kdaj zna umno voditi gospodinjstvo, krepko vladati rodbino, odgajati otroke. Zaradi mlačnosti je prelena, da bi odločno postopala, s posli, preobčutljiva, da bi otrokom odrekala nespetne želje, rajša jih pusti, da raste kakor rastlina raste nezavaranova proti vihur. In tako so blagost, sočutnost, pravičnost, skromnost in kar je drugih čednostij take ženske, ničeve, ker nimajo ne podlage, ne zveze med seboj.

Kako nesrečen je on-le mož! vzkligne kdo pomilovalno. Ženo ima, ki doma vladati. V hiši se čuje samo nje glas: sedaj kara moža, ker ni o pravem času prišel k obedu ali večerji; sedaj svarja otoka, ker je pohajal po ulicah; sedaj zavrača služabnico, ker ni prav storila. A če vprašamo moža samega, je-li srečen v zakonu, priklama nam zadovoljno. Zakaj? Njegova žena ljubi hišni red in želi, da jo tudi mož v tem podpira. Glej, kako šažno in redno ima svojo hišico, kako okusno opravljen prosti obed, kako ga čedni, zdravi, dobro vzgojeni otroci navdajajo s ponosom! On ve, da ima v svoji ostri in navidezno odurni ženi milo družico in razumno prijateljico, ki ga umeva, ki ga ceni, in mu nemalokdaj pride na pomoč z modrim svetom. On ve, da žena iskreno ljubi otroke, če tudi s pazno in resno ljubeznijo; da je pravična s posli, če tudi ostrina in natančna. Njegova žena nima sicer "zlatega srea," a zato pa obilno srea združenega z razumom, katera delata, da je ona — dobi duh njegove hiše. Kreposti take ženske so prave kreposti, če se tudi ne zde take.

Jednako bi se dalo pokazati, kdaj so in kdaj niso osrečevalne druge poprej naštetje kreposti. Ne bomo se pri njih mudili dolgo. Usmiljenost in sočutnost je krepkost, ki človeka najbolj odlikuje. S človeštvom sočutiti, človeštvu pomagati — prevzvišeno čustvo! Poleg tega ima človeška duša sama užitek od usmiljenosti; tako n. pr. daje čista ljubezen do bližnjega že sama po sebi užitek duši. Kadar smo usmiljeni, skoro bolj osrečujemo sebe nego onega, komur smo izkazali prijaznost.

Pravičnost je krepkost, katera bi morala zasedati prvo mesto tako v javnem, kakor v zasebnem življenju vsakega človeka. In vendar — pravičnosti skoro ni več na svetu. Od domačega zatija, kjer se jedno dete srečuj priklup kakor drugo — dasi bi imelo drugo zaradi svoje krotkosti in ljubeznivosti več pravice do naše ljubezni — tje do glasnega šuma javnega življenja, nič kakor osebnost na nagnjenju, površni razsodki, mnoge krivice! Koliko bolesti in koliko obupa izvirja iz krivice! Koliko veselih in blagih duš je kri-

vica premenila v odurne in nezapadne ljudi! Izmed sto možkih, kateri zaidejo s pota poštenosti, bilo je najmanj devetdeset pahnjenih v propad po trdi pesti krivice.

Kaj pa skromnost? Oj, ta prelepa čednost, ki pomenja nepokvarnost, neprikritost, preprostost v mišljenju, dejanju in govorjenju; kako si vedno redkejša od dne do dne! Skromnost je nežna prijateljica duše, katero uč plemenitosti v vseh slučajih, odvrtače od svetovnega meteža in od podlega prilozivanja. Oseba, preveč naklonjena, želi vkus; usta, iz katerih besede neprestano vro, so nadležna. Radodarnost, ki deli svoje darove skrivaj, je mnogo vrednejša kakor ista, ki razsijpaje z glasnim truščem. Preprosta besedica "da" nam dela slajšo uslugo, kakor dolgo pritiranje; preprosti "ne" nas včasih bolj prepriča, kakor dolga vrsta zanikajočih besed.

Krepost, krepost, kolikor si lepa, toliko is težavna! A prav zato si toliko dragocena in vzvišena, ker te ne dosežemo z lahka, temveč z neumornim trudom, z vstrajnim prizadevanjem, z zatajevanjem. Zato pa nam krepost dela življenje sladkost in veselo, bodisi, da nas tudi tare kaka nadloga.

Umetnik, ko se uglobi v svoje delo, ki se navdušuje za plodove svojega duha, čuti se srečnega in pozabi deloma, da je trpin.

Svečenik, zdravnik, učitelj, državnik in drugi voditelji človeštva, ki se zamaknejo v blagi namen svojega poklica, zabijo svojih težav, ne menijo se za nehvaležnost. Pred njih duševnimi očmi se jim smehljajo bodoči sad njih požrtvovanja, in ta sladi trudapolno njih življenje.

Rekla sem: kar sladi njih življenje, ne mislim pa, da jih popolnoma osrečuje. Ne, zakaj? popolne sreče ni na tem svetu, in ni je stvari pod solneem, s katero bi si priborili stalno zemsko srečo. Srečo primerjam mesecu, ki blišči v potoku. Ne moremo ga prijati, ker je samo odsev meseca, bliščečega se na obzorju. V trpkosti svojega mučnega življenja hrepenimo vedno po sreči; doseči je ne moremo, ker je samo odsev od zgoraj.

Ne tečimo torej z neutišljivim hlepenjem za zemsko srečo, ki je nedosegljiva; pač pa napenjamo svoje moči za večno srečo in da nam bo življenje sladko.

Kreposti nam pridobivajo srečo, kolikor je moremo doseči na zemlji. — Ne morem pa tukaj prezreti nekaterih pomočkov, ki nas razveseljujejo in nam ugaajo, če tudi ne do cela osrečujejo. Ti pomočki so vnanje stvari, ki delujejo na naše sree. Treba nam je samo okoli ozirati se, in ob vsakem koraku najdemo nekaj, kar nam osladi življenje. Del modrega neba, migljajoča zvezda na njem, blagodejni žarek slonea, zeleno polje, žuborenje skromnega potočka, čarobna tihoča gozda, skrivnostno šepetanje dreves, dehteča cvetica, žgojenje ptic, milobni napev godbe, krepki zvok človeške popevke, otročji nasme — so same take stvari, ki govoriyo srečo nežno, umevno govorico, ki božajo dušo, oko in uho, in blažijo sree.

Ali smemo telesno lepoto prištevati onim stvarim, ki nas osrečujejo? vprašal bi kdo. — Vse, kar je res lepo, presunja dušo, torej tudi telesna lepota. Reče naj kdo, kar hoče, a resnica je vendar, da prvi utisek, ki ga dobimo od kake osebe, je odločilen, bodisi ugoden ali neugoden. Sele pozneje pride na vrsto opazovanje in preudarjanje. Ako nam oseba ali stvar z neprijetnostjo delata v prvem trenutku slab utisek, traja precej časa, spredno se sprijaznimo z njo in ji darujemo svoje nagnjenje. Prvi tako važni utisek je kriv, da je prezrtih in pozabljenih toliko žensk, z lepimi čednostmi, ki pa niso vabljive po vnanjščini. A druge, ki nimajo krepkosti, pač pa lepo lice, najdejo pot do možkega srea. Ne smelo bi tako biti, ipak je tako, ker prvi utisek ustvarja oko, ne pa razsodnost, in človek nima v oblasti sočutja ali mrzlotre prvega trenutka. Saj je prvi utisek navadno najsilnejši.

Toda zašla sem z ravne poti. Ni moj namen preiskovati, kaj vzbujajo naše sočutje ali mržnjo, temveč samo dokazati, da vpliv telesne lepote nikakor ni brez pomembe za našo srečo.

Menim, da nas osrečuje. Se ve, v mislih imam npravnega, ne pa popačenega človeka. Da telesna lepota ni pogubljiva, marveč nas

blazi, priča krščanska umetnost. Ta nam predstavlja vzorno-lepo blaženo Devico, prekrasno božje dete, angele čarobnih obrazov, lepe svetnike in svetnice. Saj pa ravno ta njih nadzemska lepota najbolj gane vernikovo sree; v njem vzbujajo zaupanje, pobožnost, ljubezen.

Prepričana sem, da celo najpobožnejši in najvernejši človek moči z manjšo iskrenostjo. Česčeno-Marijo, ako ima pred saboj nelepoto podobno božje Porodnice, kakor, če ima lepo. Umetnost ve, da lepa duša biva v lepem telesu, kakor so trdili že stari Grki. Le v malo izjemah sem našla, da je bilo drugače.

Toda lepota obličja, ki svedoči lepoto dušno, ni vselej v dovršenih ertah in nežnem izrazu, temveč ta lepota odseva največ od notranjega čistega srea. Z obraza blagega človeka si je miloba, ki lepša najnavadnejše poteze. Tak človek četudi ni lep, prikupi se nam, kakor bi bil lep. Veleumnemu človeku seva duhovitost iz oči; njegovo lice navdaja nekaj nenavadnega, veličastnega, kar nas tako ugodno presunja kakor najvzornejši obraz. Nikoli pa ne pomnim, da bi bila kdaj videla sliko hudodelnika, kateri bi bil lep in prikupljiv. In najlepše obličje, na katerem je utisnjena popačenost, postane nam zoprno.

S temi sredstvi torej razvedrujemo duha, olajšujemo si dušo in si s tem nekoliko oglašamo ostro pot našega življenja. A kakor sem omenila preje, vse to nas nikakor še ne osrečuje: prava tukajšnja sreča izvira samo iz našega srea. In da bi tukaj uživali vsaj nekaj sreče, zanetila je božja previdnost v naših prsih iskrico, ki ogreva, oživlja in razveseljuje z blagodejno svetlobo temno našega življenja. Ta čarodejna iskrica se imenuje ljubezen. Da, ljubezen v vseh oblikah, — da je le prava, — osrečuje v raznih prilikah življenje. Rekla sem: prava. Prava ljubezen je redka rastlina, katero je treba vzgojiti, da ne zgreh svojega namena.

Schiller pravi, da "pravo ljubezen pozna samo oni, ki ljubi brezupno." Kjer ne najde ljubezni odmeva ali kjer se ji ustavlja nerazumljive zapreke, raste hrepenenje po ljubljene bitju, in to neutišno hrepenenje dela ljubezen iskrenejšo, globljejo in močnejšo. Železo se očisti in utrdi v ognju, ljubezen pa v borbah. A kdor brezupno ljubi, izvestno ni srečen. Prave ljubezni namena pa je delati človeka srečnega. Kako se to vjema?

"Sree var", nadaljuje isti pesnik. Res, sree nas čestokrat prevrta v našem nagnjenju, v našem vzoru. Ljubav klije v sreču sama od sebe, kakor vijolica v pomladnem, kakor vrtnica v poletnem času. Sree je samo središče in tako rekoč vrtiček ljubezni. Da ta čut ni vselej pravi in ne vselej blag, žal, žal, izprevidimo navadno šele tedaj, ko je že prepozno.

V ljubezenskih kakor v mnogoterih drugih stvareh je izkustvo zdravnik, ki se prikaže, ko je bolezen že pri koncu. Tako se zgodi, da je sree izvir ne samo najiskrenjšim čustvom, temveč tudi največjim bridkostim. Navzlic temu je življenje brez ljubezni takó pusto, da bi je imenovala samo životarenje. Kdo ne ve, da ljubezen človeka vname za velika in težavna dela, da mu daje stanoovitost, da ga varuje malosrčnosti in obupa? Katera ljubezen nas torej osrečuje? Prava in resnična ljubezen, ki izvira iz dobrega srea in ni v nasprotju z vestjo.

Zares, kaj bi bilo življenje brez ljubezni? A ne mislim samo one tako imenovane ljubezni, ampak sploh ljubezen, ki izvira iz našega srea.

Gledé na ljubezen v ožjem pomenu mislim, da je silno važna za naše življenje, za našo srečo. Zlasti ženskam je ljubav ves obstathek: možkim pač utegne biti samo odlomek v njihovem življenju. V mladosti, ko jih vodi najbolj sree, cenijo pač mnogi ljubezen; toda ko pridejo v zrelejšo dobo, najdejo navadno več zadovoljnosti in sreče v časteh, kakor v ljubezni, recimo, do žene in rodbine. Meni se to ne zdi pravo. Kaj je ona slast časti in slave, ki največkrat oamlaja dušo z napuhom, a naposled z nezadovoljnostjo, če se primerja z mirno zadovoljnostjo, katera veže iz sladkih vezil rodbinske ljubezni?

Tudi ni zemске sreče, kateri bi smeli manj zaupati nego slavi. Čaroben in veličasten je sicer njen sijaj, kakor je veličastna

navrica, ki se nenadoma prikaže na obzorju, a kratkodobna je kakor ta. Slava je le hipno navdušenje občinstva do izvoljenega malika. Tako pretirano navdušenje bi se smelo primerjati pijanosti. Danes svet čaka malikuje in ga povzdiguje v zvezde, a morda že jutri slavljenca prezira in zasmejuje. "Slava bodi samo onim v tolažbo, ki pogrešajo ljubezni," meni Viktor Hugo, in jaz se popolnoma strinjam z njim.

Morda kdo izmed častitih čitateljev nevoljno zmaje z glavo, čes: Če sodim po teh trditvah, ni sploh ne veselja, ne sladkosti, ne sreče na svetu. Kaj pa naj lepša življenje, če je v vsaki stvari trohica strupa? — Res, da se strup nahaja povsodi, a mi moramo znati predelati ta strup v lečilni balzam. Dejansko življenje je res večkrat trdo sli vsaj vsakdanje, "prozalčno". A razumen in kreposten človek zna prestvarjati prozo svojega življenja v mikavno poezijo in sicer s tem, da ljubi in izpolnjuje svoje dolžnosti, da se zanima za življenje svojih dragih, svojih prijateljev in svojega naroda. "Da, v vsako misel, v vsako gibanje, poštenega, iskreno pobožnega, dobro vzgojenega človeka sije žarek poezije. Poetično stran življenja moramo sami iztakniti, in našli jo bomo v vsakem položaju, ako stojimo na trdni podlagi zdravih načel vere in morale. Ta stran nas tolaži, razveseljuje, osrečuje. Torej je od nas odvisna naša sreča, sami si jo kujemo.

Iz dosedanjega raziskovanja smo tudi spoznali, da je prava sreča človeku tukaj na zemlji le — vzor. Vidimo ga, hrepenino po njem, a popolnoma doseči ga ne moremo. In kakor tudi za svojo srečo. In tako je prav, da: človek naj se trudi za svojo srečo, dokler živi, da mu kdaj zasije, ko se nam bodo do cela pokazali vsi vzori, ako namreč res gojimo prave vzore.

Gojimo si torej mladi in stari, moški in ženske, če so vzori sedaj tudi nedosežni. Škode od tega ne bo nikoli. Nentešna nam sicer pri tem ostane duša, a to ravno krepi, to jo vzbuja k večji popolnosti. In borba za lepoto, dobroto, blagost, popolnost — ta borba dviga naše mišljenje in čustvovanje, da zemské bede tenče našim očem in se nam sladko smehljajo življenje.

Napoleon — veroučitelj.

Ko se je mudil pred kakimi 60 leti nadškof mesta Bordeaux na Francoskom v mestecu Aixles-Bains, so ga poklicali k neki umirajoči ženski, hčeri slovečega generala za časa Napoleonovih vojsk.

Nadškof je bil zelo ginjen, ko je poslušal to bolno ženo, kako mu je lepo govorila o sv. veri; vsled tega jo je vprašal, kdo jo je v verouku tako dobro poučil. Bolna žena je pričela nato nadškofu sledeče pripovedovati:

"Gospod! Pri Bogu Vam pri-segam, da se imam zahvaliti zato cesarju Napoleonu. Ko se je nahajal Napoleon v prognanstvu na otoku sv. Helene, je tedaj tudi naša družina živila ondi. Jaz sem štela isti čas komaj 10 let. Nekega dne me je Napoleon poklical k sebi, prijel me za roko in mi rekel: "Otrok moj, — ti si sedaj res lepa deklica; če nekaj let zrasla bodi pa še v lepšo mladenco. Pazi se pa, da te ne bo lepota telesa dovedla v nevarnosti posvetnega življenja. Kako zamorek sploh te nevarnosti prestopi, če nisi v verskih ukih dobro poučena? Škoda, da ti tvoja mati tako malo gleda, da bi te vzgojila v krščanskem duhu, — oče pa še manj; vsled tega hočem jaz prevzeti njih dolžnost in nalogo, da to bom podučeval o naukih naše sv. vere. Pridi zopet jutri k meni, da pričeva!

Od onega dne sem hodila k Napoleonu tekem 2 let sleherni teden celo po večkrat, da mi je razlagal katekizem. Jaz sem morala najprvo glasno čitati odstavke iz katekizma, katere mi je Napoleon na umljiv način razlagal. Ko sem dosegla 13. leto starosti, mi je velel Napoleon: "Jaz mislim, da si sedaj že zadosti o katekizmu poučena; treba se ti bo torej pripraviti za prvo sv. obhajilo. Jaz bom skrbel, da pride semkaj iz Francije kak duhovnik, ki te bo še posebej pripravil na ta velevažan dan in pripravil bo tudi mene na — smrt." In Napoleon Bonaparte je držal svojo obljubo.

Razne stvari.

MOČ VELIKIH BANK.

Sedanja vojna je v veliki meri pomnožila moč velikega kapitala. Zadnji čas priobčeni izkazi največjih dunajskih bank pričajo, kako velikanška sredstva imajo velike banke: "Kreditanstalt", "Unionbank", "Verkehrsbank", "Escomptgesellschaft", "Bankverein", "Merkur", "Bodenkreditanstalt" in "Depositenbank" imajo delniškega kapitala 657.4 milijonov kron, rezervnih zakladov 383.204 milijonov kron, pri njih naloženega denarja 4,833.775 milijonov kron. Poleg 1,040.604 milijonov kron lastnega kapitala imajo 4,833.775 kron tujega kapitala. Osem mest razpolaga torej s silo skoro 7000 milijonov, dočim pomeni vojna za milijone ljudi pomankanje in bedo, pomeni za velike banke bogat dobiček. Kar izkazuje banke kot čisti dobiček, je zelo previdno izračunano in se prav lahko verjame da je resnični čisti dobiček dosti večji. Pri tem je pomisliti, da izkazujejo te banke za leto 1915. še dosti večji dobiček, kakor za leto 1914. Pri Kreditanstalt je čisti dobiček v l. 1915. skoro za sto odstotkov večji, kakor je bil leta 1914. "Bodenkreditanstalt" pa še sploh ni imela nikoli tako velikega čistega dobička, kakor leta 1915. Seveda so tudi dividende, ki jih dobe delničarji, narasle. Vojna je za te velike banke nekaj blagoslov.

Angleži in Nemci.

Vedno je veljala hladnokrvnost za poglavitno angleško lastnost in Angleži so bili nanjo tudi ponosni ter so največji del svojih uspehov v politiki in v ekonomičnem življenju pripisovali svoji hladni preudarnosti. Tudi začetkom vojne so Angleži ohranili svojo hladnokrvnost in so povsem mirno delali svoje račune. Toda zdaj se kaže, da niso več v dvomih, kako napačni so bili njihovi računi in to jih je spravilo iz duševnega ravnotežja. Listi angleški so začeli pisati v tonu, ki razodeva veliko vznemirjenost in zdaj in zdaj se poroča tudi o uprav histeričnih izbruhih onemogle jeze zlasti povodom obiskov nemških Zepelinov. Vrhunec histerične besnosti pa izraža knjiga "Izpridena Nemčija," ki jo je spisal znani publicist Henry de Halsalle. V tej knjigi je samo najsurovejše psovanje vsega, kar je na Nemškem. Za motto je na čelu te knjige zapisano: "Krščanski narodi evropski, zaničajte vedno nemško pleme. Učite v šolah mladino, naj sovraži te barbare in zapišite nad svoje cerkve in na svoje altarje: Oče, ne odpusti jim nikdar, ker dobro vedo, kaj delajo." Cela knjiga je zbirka najhujših psovanj. Konča se s poglavjem, v katerem je rečeno, da sta Nemci in zamorec enakega značaja. — Ta knjiga je pač najboljši dokaz, kaka duševna nesigurnost se je polastila Angležev, ker vojna ne teče tako, kakor naj bi šla po njihovih računih.

Pred dobrimi sto leti.

Dne 26. februarja 1810. je bil izdan avstrijski cesarski patent, ki je obsegal tudi določbe zastran omejitve števila v prometu se nahajajočih bankovcev. To je bilo odredjeno, da bi se nakupovanje blaga v inozemstvu kolikor mogoče omejilo in da bi ljudje sploh manj kupovali take stvari, ki jih ne rabijo neobhodno. Dne 2. maja 1810. je izšel ukaz, s katerim je bilo prepovedano kupovanje kave v inozemstvu, ker gre za njo preveč denarja iz države. Uvoz kave je bil dovoljen le tistemu, ki je državi za dovoljenje še posebe plačal 60 goldinarjev, kar je bilo za tiste čase že jako znatna svota. Ravno tisto leto je vlada vnovič prepovedala uvoz inozemskega vina in kavnarnam je prepovedala rabiti pristno kavo; morali so kuhati kavo iz same cikorie. Že za časa cesarja Jožefa, v letih 1788. in 1789. so bile izdane vsakovrstne prepovedi glede uvoza inozemskega blaga. Te prepovedi so bile s cesarskim patentom z dne 2. septembra 1810. še hudo postreene. To se je vse zgodilo, da bi več denarja ostalo doma, to se pravi, da bi postala trgovska bilanca ugodnejša. Vzrok tem odredbam so bile gospodarske posledice raznih vojn z Napoleonom I. Ni se torej čuditi, da je tudi sedaj avstrijska vlada segla po enakih pomočkih.

Agonija "sémillante".

Spisal Alphonse Daudet;
prevel M. K.

Ker nas je vrgel mistral pretek-
le noči na korskiško obal, dovolite
mi, da vam pripovedujem strašno
pomorsko zgodbo, o kateri se tam
doli ribiči često pogovarjajo pri
svojih večernih pomenkih... Bilo
je pred dvemi ali tremi leti. Slučaj
mi je pripomogel do zelo
zanimivih podatkov.

Vozil sem se po Sardinskem
morsju v družbi sedmih ali osmih
pomorskih carinarjev. Huda vož-
nja za novince! V vsem meseu
marcu nismo imeli niti enega dne-
va lepega. Vzhodni veter se je
bil spravljal nad nas in morje se ni-
kako ni hotelo pomiriti.

Nekega večera, ko smo bežali
pred viharjem, se je zatekel naš
čoln v Bonifaško morsko ožino.
Številni otočiči, ki se razprostira-
jo tam okrog, ne izgledajo nič kaj
zapeljivo: same velike, gole ska-
le, polne ptičev, nekaj absintove-
ga grmičevja na njih in tu pa tam
v blatu kosi lesa, ki so že začeli
gniti. A pri moji veri, da so se te
pogubne skale za prenočevanje
bolj prilagile, kakor spalna kaju-
tica na stari polokrovni barki, ka-
mor pljuska valovi, kakor da bi
bili tam doma.

Komaj smo se izkrcali, so začeli
pomorski kariti ogenj, da si pri-
pravijo "uillabaisse" (Bouilla-
besse — izgovori: bujabes); to je
neke vrste ribja juha, narodna
jed provensalska.

Načelnik me je poklical in mi
pokazal mal prostor, ograjen z bel-
im ozirom, ki se je izgubljal v
megli tam na koncu otoka, rekoč:
"Poglejva na pokopališče, ako
vam je drago!"

"Na pokopališče, gospod Lion-
netti! Kje pa smo prav za prav?"

"Na Laveški otokih (Lavez-
zi), gospod. Tu je pokopanih šest
st ljudi "Sémillante" (Sémil-
lante, izgov. semijant), ravno tam,
kjer je poginila fregata pred de-
setimi leti... Ubogi ljudje! malo-
kdo jih obišče; vsaj pozdravit jih
morava iti, ker smo že tukaj."

"Prav rad."

Kako je bilo žalostno pokopali-
šče "Sémillante"!... Se sedaj
vidim pred seboj njegovo nizko
ozidje, njegova železna zarjavela
vrata, ki so se dala le s težavo od-
preti, tiho kapelico in stotine čr-
nih križev, skritih med travo. Ni-
kjer venea nesmrtnikov, nikjer
spomenika, ničesar... Ah! ubogi
zapuščeni mrtveci, kako jih mora
zebiti v tem grobu, kamor jih je
pokopala usoda!

Ustavila sva se tam za trenutek
in pokleknila. Načelnik je molil
glasno. Velikanski galebi, edini
čuvaji pokopališča, so krožili nad
nami in mešali svoje hripave krike
med vzdihovanje morja.

Po molitvi sva se žalostna vr-
nila na oni del otoka, kjer je bila
zasidrana naša barka. Med naji-
no odsotnostjo mornarji niso dr-
žali rok križem. Našla sva visoko
plapolajoč ogenj v zatijih ne-
ke skale in pri ognju prijetno di-
šeč lonec. Usleda sva se v krog,
z nogami proti plamenu in kmalu
je imel vsakdo izmed nas ilovna-
to skledico na kolenih in v njej
dve plasti črnega kruha, obilno
politi z omako. Obed je bil tih,
zakaj mokri smo bili, lačni, in po-
kopališče je bilo v naši bližini. A
ko smo izpraznili skledice, smo
prizgali pipe in začeli kramljati,
seveda o "Sémillante".

"Kako se je vendar stvar dogo-
dila?" sem vprašal načelnika, ki
je bil del glava med rode in gle-
dal zamišljeno v plamen.

"Kako da se je stvar dogodi-
la?" je globoko zavzdihnil dobri
Lionetti, "ah! nihče na svetu bi
vam ne mogel povedati tega. Vse
kar vemo, je sledeče: na "Sémil-
lante" so bile čete, namenjene
na Krim; ladja je odšla prejšnje-
ga dne iz Toulona, in sicer v sla-
bem vremenu, ki se je ponoči še
poslabšalo. Pihalo je, lilo, meta-
lo take valove, kakršnih ni še ni-
hče videl nikdar. Zjutraj se je
burja nekoliko poglobila, a morje
je bilo še vedno razburkano in me-
gla je ležala na njem, taka gosta,
da nisi videl svetilke na štiri ko-
rake. Ne veste, gospod, kako so
te megle nevarne... No, zdi se mi,
da je zjutraj "Sémillante" izgu-
bilo krmilo, ker vsled same me-
gle bi ladja nikdar ne bila pogi-
nila in brez poškodb bi kapitan
nikdar ne bil tresčel v te pešine.
Bil je izkušen mornar, katerega
smo poznali vsi. Poveljeval je tri

leta carinski ladji na Korsiki in
poznal svojo obal bolje od mene,
ki ne poznam ničesar drugega na
svetu."

"In o kateri uri mislijo, da je
poginila "Sémillante"?"
"Moralo je biti popoldne; da,
gospod, ravno popoldne... Resni-
čno, vsled megle je bilo popoldne
tako temno kakor v kovaškem
mehu... Neki pobrežni carinar mi
je pripovedoval, kako je šel tega
dne ob enajstih in pol iz svoje
hišice, da popravi veternece, kar
mu burja naenkrat odnese kape;
tvegati je, da odnese njega same-
ga, ko se je spustil za njo po vseh
stirih. Carinarji pač niso bogati
in kape so drage. Tedaj je dvig-
nil glavo in zazdelo se mu je, da
vidi v bližini veliko ladjo z zgr-
njenimi jadrji, katero žene veter
skozi meglo proti Laveškim oto-
kom. Ladja je tako drvela, da ni
imel paznik niti časa, da si jo do-
bro ogleda. Vse pa kaže, da je
bila "Sémillante", zakaj pol ure
kasneje je ovčar tega otoka, ka-
ko je... A, ravno tu je ovčar, o
katerem govorimo, gospod, on
sam vam pove stvar... Dober več-
er, Palombo! Pridi in ogrej se
malo; kar nič se ne boj."

Boječ se nam približal mož s
kapuco na glavi, kateri se je po-
tikal krog našega ognja, in kate-
rega sem imel za člana ladjine po-
sadke, kajti nisem vedel, da pre-
biva ovčar na tem otoku.

Bil je star gobavec, napol idi-
jot, z neko skorbutično boleznijo,
da so mu ustnice silno otekle. Gro-
zen pogled! Z veliko težavo smo
mu razložili, zakaj se gre. Tedaj
je privzdignil starček s prstom
svojo bolno ustnico in povedal, da
je zares slišal iz svoje koče tiste-
ga dne, krog polneve, strašen
tresk ob skale. Ker je bil otok ves
pokrit z vodo, ni mogel stopiti na
prosto in šele prihodnjega dne, ko
je odprl svoja vrata, je ugledal
breg, pokrit z razvalinami ladje
in mrličji, ki jih je morje tam pu-
stilo. Prestrašen je zbežal k svo-
jemu čolnu, da gre v Bonifacio po
ljudi.

Ovčar se je utrudil, ker je toli-
ko govoril, se sedel, in predstoj-
nik je spet spregovoril:

"Da, gospod, ta ubogi starček
nas je prišel obvestiti. Bil je sko-
ro nor od strahu; in od tedaj ni
pri njem vse v redu; saj pa tudi
vzrok ni mal. Predstavite si šest
sto mrličev, nakopičenih na pe-
sku, med razbitimi tramovi in de-
skami ter raztrganimi jadrji. Ubo-
ga "Sémillante"!... morje jo je
razbilo z enim samim udarcem in
zdrobilo tako hudo, da je ovčar
Palombo le z velikim trudom na-
šel med vsemi njenimi treskami
par kosov, s katerimi je mogel po-
staviti plot krog svoje koče. Sko-
ro vsi ljudje so bili spačeni in
strašno pohabljeni... strasen je
bil pogled na ta trupla, kupoma
nametana drugo za drugo... Ka-
pitan je imel na sebi paradno u-
niformo, duhovnik stolo krog vr-
tu; v nekem kotu med dvema ska-
lama smo našli malega pomorska-
ka z odprtimi očmi... mislili smo,
da še živi; ne! Usojeno je bilo,
da niti eden ne uide živ."

Tu se je načelnik prekinil:
"Pozor, Nardi!" je zakričal
"ogojn ugaša!"

Nardi je vrgel dva ali tri pole-
na na žerjavico. Koj je vzplapol-
al visok plamen in Lionetti je
nadaljeval:

"A najbolj žalostno šele pride
... Tri tedne pred nezgodo se je
ponesrečila na enak način in sko-
ro na istem mestu mala korveta,
namenjena na Krim; takrat se
nam je posrečilo rešiti posadko in
dvajset trenskih vojakov, ki so bi-
li na krovu. Da so bili ti ubogi
"tringlos" (tr(a)nglot — čitaj
treglo — je šaljivo ime vojakov
pri trenu) v groznem položaju, si
pač lahko mislite. Prepeljali smo
jih v Bonifacio in dva dni so bili
pri nas v marini (odgovarja fi-
nančni postaji na kopnem). Ko so
se posušili in okrepčali, smo
jim voščili srečno pot in vrnili so
se v Toulon, kjer so jih čez ne-
koliko časa spet poslali na Krim
... uganite, na kateri ladji!... na
"Sémillante"!... Tu, na tem me-
stu smo jih našli vseh dvajset, le-
žeče med mrličji. Jaz sam sem od-
nesel krasnega brigadirja ("bri-
gadier" odgovarja "caporale" pri
infanteriji) z nežnimi brčica-
mi, pariškega blondina, katerega
sem bil gostil pri sebi, in kateri
nas je zabaval s svojimi dovtipi in
zgodbicami. Sreč mi je pokalo,
ko sem ga tu zagledal... Ah! Santa
Madre!..."

Nato je ves ginjen stresel do-
bri Lionetti pepel iz svoje pipe in

se zavil v svoj plašč, želeč mi lah-
ko noč... Pomorski so se neko-
liko časa šepetali poluglasno med
seboj... Potem so polagoma nga-
sili svoje pipe, eno za drugo...
Nihče ni več spregovoril... Stari
ovčar je odšel... In ostal sem
sam, bedec med spečo posadko.

Ves pod dojmom žalostne zgo-
be, katero sem ravnokar slišal,
sem poskusil rekonstruirati v mi-
slih ranjko ladjo in zgodovino
njene agonije, kateri so bili ga-
lebi edine priče. Par podrobnosti
me je osupnilo: kapitan v para-
dni uniformi, duhovnikova stola,
dvajset trenskih vojakov, in po-
magalo uganiti posameznosti dra-
me... Videl sem fregato, kako se
je odpeljala po noči iz Toulona
... Odhaja iz pristani. Morje je
razburkano, veter strašno piše; a
kapitan je hraber pomorsček in
na ladji se nihče ne vznemirja.

Zjutraj se pojavi megla na mor-
ju. Pojavlja se nemir. Vsa po-
sadka je na krovu. Kapitan ne
zapusti niti za trenutek poveljni-
škega mostu... V medkrovju,
kjer so zaprti vojaki, je temno in
vroče. Nekateri so bolni in leže
na svojih telečnjakih. Ladja se
ziblje, da se je nemogoče držati
pokoneu. Vojaki sede na tleh in
se pogovarjajo, držeč se za klopi;
kričati morajo, ako se hočejo raz-
umeti. Nekateri se že začenjajo
bati... Le poslušajte! Ladje se
pogostoma potapljajo v teh vo-
dah, "tringlos" nam to pričajo in
kar oni pripovedujejo, to ni, da
bi pomirjevalo. Posebno njihov
"brigadier" — Parižan —, kate-
rega jezik strašno srbi, jih straši
s svojimi dovtipi, da jim lezejo
mravljinice po koži.

"Kadar se ladja potopi!... saj
to je nekaj zelo veselega, kadar
se ladja potopi. Mrzla kopel in re-
šeni bomo; potem nas popeljejo v
Bonifacio, kjer bomo jedli pri na-
čelniku Lionettiju kose in drože."

"In "tringlos" ... bušijo v
smeh..."

Naenkrat zahrešči... Kaj je bi-
lo? Kaj se je zgodilo?...

"Krmilo je odtrgalo," odgovo-
ri ves premočeni mornar, ki hiti
skozi medkrov.

"Srečno pot!" zakriči ta pres-
neti "brigadier", a nihče se mu
ne zasmee več.

Na krovu je velik tumult. Me-
gla je taka, da eden ne vidi dru-
gega. Mornarji begajo vsi pre-
strašeni sem ter tja. Krmila ni
več! Nemogoče krmariti... "Sé-
millante", izročena usodi, beži.
Kakor jo vetri podé... Tedaj jo
vidi carinar, kako švigne mimo
njega, ob enajstih in pol. Zazdi
se, kakor da bi na sprednjem delu
ladje top sprožili... Čeril čeril
... Vse je končano, upanja nobe-
nega, naravnost na obal drvi...
Kapitan gre v svojo kabino. Čez
par trenutkov se pojavi spet na
svojem mestu na mostiču — v pa-
radni uniformi... Hotel je v njej
umreti.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma,
kovrte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite
se na največje slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede
cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo priprave
Vplativne knjižice za člane in članice, izdelane v malem lepem formatu
in trdo vezane. Polje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za bla-
gajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Po-
botnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne
pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno na-
stančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih
tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

POSKUSITE

zaboj najboljše pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Roth Phone: 272.

V medkrovju se molče spogle-
dujejo vojaki, v smrtnem strahu
... Bolniki poskušajo vstati...
mali "brigadier" se ne smeje več
... Tedaj se odprejo vrata in na
pragu se prikaže duhovnik s što-
lo:

"Poklekajte, fantje!"
Vsi ubogaajo. Z odmevajočim
glasom začne moliti molitve za u-
mirajoče.

Naenkrat strašno zatrešči: en
sam krik, neizmeren krik plane v
meglo, roke grabijo po zraku, pr-
sti se krčevito oprijemljejo, groza
zre iz oči, mimo katerih je švig-
nila smrt kakor blisk...

Gospod, usmili se nas!...

Tako sem prečul vso noč in se
pogovarjal z dušo uboge ladje, ki
je že deset let ležala na dnu mor-
ja... Burja je krivila plamen v
taborju; slišal sem, kako je ples-
la naša barka ob vznožju skal in
kako je škripala vrv, s katero je
bila zasidrana.

Dosti neprimlik in sitnosti nam
povzročajo v življenju taki ljudje,
ki bolj hitro govorijo, kakor pa
mislijo.

IŠOE SE

slovenskega katoliškega duhovna
za Barberton, Ohio. Tukaj imamo
namreč namen ustanoviti novo
slovensko faro. Če katerega izmed
naših čast. gg. duhovnikov veseli
priti semkaj, naj piše za pojasnila
na:

Rt. Rev. J. C. Farrelly, D. D.
1007 Superior ave., Cleveland, O.,
ali pa na Rev. V. Hribar, 428 6th
St., Barberton, Ohio, ali pa na
Josip Lekšan, 149 Center St., Bar-
berton, Ohio. (Adv. 23-25)

Za vsebino oglasov ni odgovor-
no ne uredništvo, ne upravništvo!

FARMA NA PRODAJ.

Na prodaj je farma, obsegajoča
40 akrov, oddaljena pol milje od
železniške postaje, sole, in trgo-
vine ravno na vogalu lepe ceste.
Lepa prilika za Slovence, ker so
vsi sosedje Slovenci. Dovolj pit-
ne vode, dobra poslopja, lep sad-
ni vrt, kjer boče letos dreve pr-
vič obrodilo, 30 akrov je že iziš-
čenih in zasejanih s travo in de-
teljo, ovsem, koruzo, krompirjem,
fižolom ter vsakovrstno drugo po-
vrtnino. 9 glav goveje živine; 10
prašičev, 18 kokoši ter raznovrst-
no pohištvo.

Za natančna pojasnila pišite na:
M. A. KLEMENČICH,
Willard, Wis.
(Adv. 22-23)

Izročena slovenska babica

se priporoča slovenskim ženam v
La Salle, Ill., in okolici; pomagam
tudi slabokrvnim ženam.

KATARINA TRLEP,

24 — 5th St. Telefon št. 452.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo za shranjevanje, da naložite denar pri nas, ker imamo na to
krajali ali shranjevanje denarja in ga varno shranimo v naši banki.

Plačujemo po 3%
obresti na denar
uložen na obrestni
račun.

Ki podpiramo Slovence in
na teroj tudi priporočamo up-
loži naklonjenosti. Pri nas
lahko naložite denar, če živite
v Jolietu ali pa v katerikoli
drugem kraju Zdrženih držav.
Dva člana K. S. K. Jednote
sta naša dolgoletna upravitelja-
ma: g. Jos. Dunda, predsednik
narodnega odbora K. S. K. J.
in g. Jos. F. Skuhaj.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v stare domovine zanesljivo in po najnižjem kursu.
Oddajamo v najem varnostne skrinjice po \$3.00 na leto za shranjevanje
vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in
tvarno. Izdajamo menjice na vse kraje.

Pozorje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke.

Naša banka je deponitni urad za mesto Joliet, na okraj Will, na
državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

Zapomnite si

rojaki, da Amerikane ne more biti Kranjci, če se prav se-
demkrat na glavo postavijo; to je gola resnica. Vsak vester
in soliden trgovec se drži tudi resnice s tem, da ponuja in
prodaja svojim odjemalcem to, kar v resnici importira. Tega
gesla se drži širni Ameriki znana in edina samostojna slovenska
importna trgovka A. Horwat, ker piše na svoje steklenice "Kranj-
ski importiran brinjevec, Slivovec ali Tropinovec, katerega v re-
snici importira. Sedaj se te pišaje ne more dobiti iz starega kraja,
jaz je imam pa še obilo na rokah od preje. Vlada Zdrženih držav
vsakega strogo kasnuje, ki bi skušal prodajati navadno blago za
importirano.

In vendar je najti pri nas mnogo takih ljudi, ki ponujajo občinstvu razne likerje, ter
pišejo na steklenice: Kranjski Brinjevec, samo da mečejo odjemalcem pesek v oči in da
naše ljudi slepijo s takimi besedami. Jaz prodajam tudi tak brinjevec, ki ni importiran po
\$6.50 za galon, na galone pa po \$1.75 Double Stamp 100% katere vrste ga hočete.

ANTON HORWAT, importer in trgovec z žganjem na debelo,
1827 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega
domačega vina.

Telefon: Canal 80

1900 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Za zastave, regalije in vse

društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača trgovka

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue

Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. —
Ceniki zastoj.

DOBRODOŠLI

mi cenjeni rojaki Slovenci iz Chicago in okolice v mojo

GOSTILNO

kjer se toči vedno sveže izbrano "Hoerberjevo" pivo, razno-
vrstno žganje in naravno, doma spreženo vino.
Gostom so popoldneva razpolaga okusna jedila iz domače
kuhinje, tako tudi mrzel prigrizek. Svoji k svojim!

John Zvezich

2294 Blue Island Ave.

CHICAGO, ILL.

Telefon: Canal 2363.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONKORD RDEČE VINO

\$25.00 barrel

DELAWARE BELO VINO

\$35.00 barrel

Pri manjih naročilih cena po dogovoru.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.

Naročilo je pridejati denar ali Money Order.

Republikanska "platforma".

Na milijone in milijone ameriškega ljudstva je imelo zadnje dni svoje misli obrnjene proti Chicagu, kjer se je vršila narodna republikanska in progresivna konvencija. Ker je slednja politična stranka v našem političnem življenju še danes bolj mlada in nemerodajna, hočemo za danes govoriti le o izidu in platformi republikanske narodne konvencije.

V Ameriki je že star običaj, da izdajo v javnost večje politične stranke pri vsaki predsedniški volitvi svojo "platformo," ali glavne nove zakonske načrte, postavne premembe in uvedbe, katere misli ta ali ona politična stranka izpeljati v slučaju, da pride zopet na vladino krmilo s svojim predsednikom. Vsled tega je bilo zadnji teden na milijone in milijone ameriških državljanov in nedržavljanov zelo radovednih, kakšno "platformo" je sprejela in odobrila ena izmed naših prvih, ali vodilnih političnih strank na svoji narodni republikanski konvenciji v našem mestu, ki se je pričela danes teden tukaj.

Ker bi nam vzelo za natančno in obširno poročilo te "platforme" skoro celo stran lista, hočemo s tem podati cenj. čitateljem, ki se zanimajo za ameriško politično gibanje republikansko "platformo" bolj v kratkih besedah in stavkih.

Platformo republikanske stranke se je odobrilo in sprejelo na narodni konvenciji v Coliseum dne 8. junija t. l. in sicer v sledečih točkah ali s sledečim programom:

1.) Republikanska stranka se oziira tudi sedaj na jednaka glavna načela, kakoršna je zavzemala že l. 1861 in to je edinstvo Zedinjenih držav, ideali pravega amerikanizma, vdanost naši ustavi, vladi in zastavi, zaščita vsacega Američana doma, ali v inozemstvu in končno izpeljava prelepega gesla: "Amerika prva."

2.) Mi zahtevamo, odobravamo in želimo mir v deželi in mir z vsemi svetovnimi državami. Ker je sedanja naša politična administracija v tem pogledu naš narodni vpliv in ugled v inozemstvu nekoliko omajala, radi tega želimo, da bi v prihodnje republikanski predsednik vzdrževal vedno ugled naše zunanje politike na podlagi ameriške tradicije in ustave, da se ohrani čast dežele in ugled med drugimi narodi. Mi odobravamo ustanovitve svetovnega mirovnega razsodišča v prilog celokupnega miru.

3.) Republikanska stranka simpatizira z nesrečnim prebivalstvom, broječim 15.000.600 duš, ki že tekom 3 let po nedolžnem preleva kri in pustoši svojo zemljo vsled nekaterih vstašev in banditov. Mi obsojamo in grajamo početje teh morilcev in želimo, da bi zavladal v Mehiki zopet mir, za kar smo pripravljeni tej deželi vsestransko pomagati, samo da se bo ščitilo življenje in premoženje naših mehiških sosedov, osobito pa naših državljanov na mehiški meji.

4.) Mi ponovno povdarjamo velik pomen "Monroe doctrine," ter želimo, da bi se na podlagi iste ohranilo mir in varnost vseh Američanov.

5.) Naša stranka želi, da bi se Zedinjene države politično in komercialno bolj skupaj združile z raznimi ljudovladami Južne in O-srednje Amerike.

6.) Mi odločno obsojamo početje in ravnanje sedanje administracije glede filipinskega otečja. Želimo iskreno, da bi ostalo to otečje še v našem vladnem okrilju, kakor je bilo dosedaj. Glejmo le, da bode imelo ljudstvo na Filipini dovolj zajamčenih pravic, svobode, varnosti in prilike do nabrazbe.

7.) Mi se strinjamo s tem, da naj naša vlada naredi z drugimi inozemskimi državami, osobito z Rusijo tako pogodbo in postavbo, ki bo popolnoma ščitila tu rojenega ameriškega, ali naturaliziranega državljanja neglede na njegovo narodnost, pleme, versko prepričanje in njegovo prejšnjo domovinsko pristojnost.

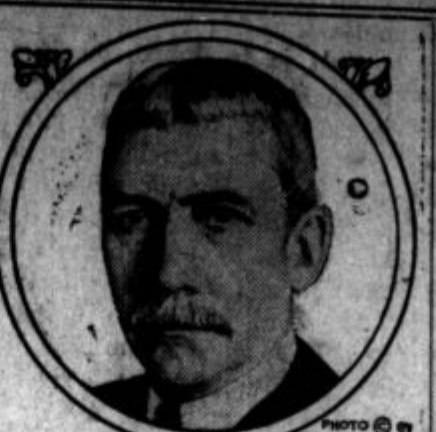
8.) Naša stranka se strinja z načeli storiti potrebne korake v svrhu zaključka sedanje svetovne vojne, ako bi bila v to poklicana. Mi želimo, da bi vladal zanapre trajni mir in bratstvo med vsemi narodi na zemlji in da bi se dalo vsem ustavne, civilne in verske pravice.

THEODORE ROOSEVELT

CHARLES E. HUGHES

ELIHU ROOT

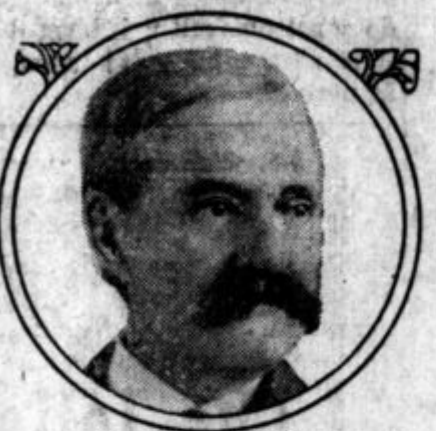
C. W. FAIRBANKS

SAMUEL W. MCCALL

WILLIAM E. BORAH

A. B. CUMMINS

H. D. ESTABROOK

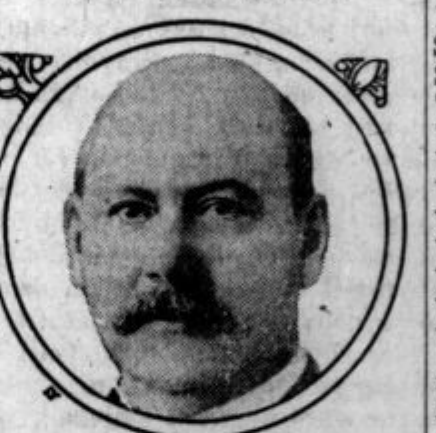
R. M. LA FOLLETTE

M. G. BRUMBAUGH

THEODORE E. BURTON

JOHN W. WEEKS

SKUPINA RAZNIH PREDS. KANDIDATOV NA REPUBLIKANSKI KONVENCIJI.

9.) V svrhu ohranitve miru v deželi priporočamo, da naj se našo obrambno silo na suhem in na morju poveča v toliko, kolikor je potrebno, da lahko odbijemo morebitni vpad kakakega sovražnika. Sedanja demokratična vlada se ni hotela dosti za to brigati; naša republikanska stranka ima pa vedno v mislih zadostno in primerno obrambo domovine.

10.) Mi se nikakor ne strinjamo s sedanjo carinsko postavbo. Isto je treba prenearediti v toliko, da se bo ž njo ščitilo našo industrijo in ameriško delo. Sedanja Underwoodova carinska lestvica je povzročila, da se je izvoz ameriških izdelkov skrčil, da so se živila tukaj podražila, od česar imajo samo trstni dobiček.

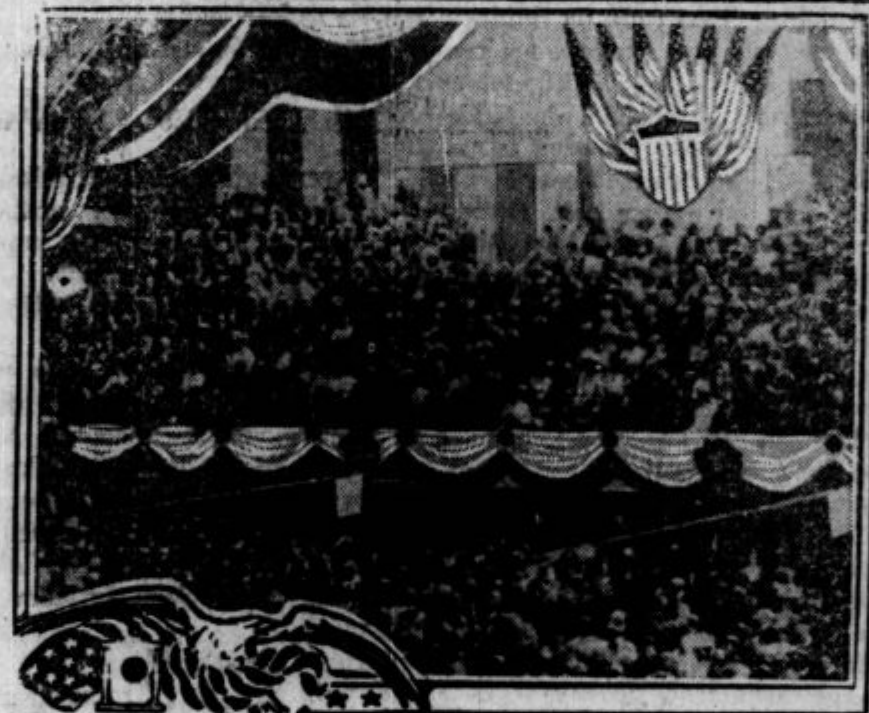
11.) Republikanska stranka želi, da naj se ponovno pregleda in preuredi postavne določbe glede prevoza blaga velikih korporacij in družb po železnicah in na vodi. Vse, ki kršijo tozadavne postavbe, naj bi se običajno kaznovalo. Dalje odobrava naša stranka misel o povečanju ameriške industrije in trgovine.

12.) Vlada naj izboljša, ter prenearedi postavbe glede posojil, ali kredita farmerjem. Poštna uprava naj dalje poveča zvezo za dostavljanje pisem in zavrtkov po deželi.

13.) Vlada naj določi primerno nagrado onim domačim parobrodniškim družbam, ki bodo prevažale ameriško blago v inozemstvo, dalje pošto in ki bodo uvažale semkaj tuje blago. Odločno pa smo proti nameravani ideji, da naj naša vlada vzame trgovsko mornarico v svoje roke.

14.) Skuša naj se narediti zakon in vire, da se ne bo iz državne blagajne potrošilo toliko denarja, kolikor ga je potrošila sedanja vlada v breme davkoplačevalcev. Mi se dalje strinjamo z umestnim vodstvom Civilne službene komisije, ki naj bi se ozirala na vse državne uslužbenke. Od 4. marca 1913. do sedaj je sedanja vlada nastavila 30.000 državnih uslužbencev, ki niso bili sprejeti v službo na podlagi te komisije, za te uslužbenke se mora plačevati na leto okoli \$40.000.000.

15.) Naša stranka želi, da bi se naj naredilo zvezne postavbe, ki bi ščitile delavce. Vlada naj otvori po raznih krajih več novih obrtnih šol; vlada naj uvede s pomočjo kongresa za vse države umestni delavski odškodninski zakon

ZBOROVANJE REPUBLIKANSKE KONVENCIJE V COLISEUM.

bodisi za civilne, ali državne uslužbenke.

16.) Kakor že pri zadnjih predsedniških volitvah, tako se strinja tudi sedaj naša stranka z uvedbo in premembo naseljniške postavbe glede naobrazbe ali pismenosti v Ameriko došlih tujcev.

17.) Ker se strinja naša stranka s staro tradicijo, da naj sestoji naša vlada iz ljudstva, po ljudstvu in za ljudstvo, radi tega naj se dovoli tudi ženskam več pravice. Mi odobravamo torej vprašanje sufragetk, da bi se žensko volilno pravico razširilo, vendar naj to točko rešuje vsaka posamezna država zase v svojem okrožju.

To so naša načela, to so naši nameni in načrti. Mi zaključujemo stvar, kakor smo isto pričeli. Sedaj živimo v resnih časih, vsled tega moramo biti oprezní, da tudi nam bodočnost ne prinese kakih nepravil. Žal, da se je zadnji čas tako malo upoštevalo ameriško domoljublje in ameriški duh, ki je svoječasnno rešil našo Unijo in isto tako visoko povzdignil. Žal, da so tako počenjali taki vladni organi, kojim se je pred leti izročilo moč in odgovornost. Mi kličemo vsem Američanom, bodisi tu rojenim, ali naturaliziranim, da naj kažejo celemu svetu vedno lojalnost do Amerike bodisi v duhu, ali dejanjih. Bodimo vsi ene misli in enih načel in ohranimo vedno neomajano zvestobo do naše mogočne in svobodne domovine!

Dodatno k tem točkam naj bo-

de še omenjeno, da je republikanska stranka z veliko večino glasov ovrgla predlogo, ali zakonski načrt o prisilni vojaški službi. Istotako je zavrgla tudi točko o postavnih prepovedi izvoza municije v inozemstvo in točko za splošno prohibicijo.

TRETJE, ALI KONČNO GLASOVANJE ZA PREDSEDNIŠKEGA IN POD-PREDSEDNIŠKEGA KANDIDATA NA REPUBLIKANSKI NARODNI KONVENCIJI V CHICAGU, ILL.

Država	ZA PREDSEDNIKA					ZA PODPREDSEDNIKA				
	HUGHES	Roosevelt	Du Pont	Weeks	Lodge	FAIRBANKS	Burkett	Webster	Johnson	Borah
Alabama	16					15	1			
Arizona	6					6				
Arkansas	15					14	1			
California	26					26				
Colorado	12					12				
Connecticut	14					14				
Delaware	6					6				
Florida	8					8				
Georgia	17					17				
Idaho	8					7	1			
Illinois	58					56	1			
Indiana	30					30				
Iowa	26						26			
Kansas	20					20				
Kentucky	26					26				
Louisiana	12					12				
Maine	12					12				
Maryland	15	1				16				
Massachusetts	32	3		1		34	1		1	
Michigan	30					30				
Minnesota	24					12	5			5
Mississippi	8	3				12				
Missouri	34			2		36				
Montana	7	1				1	7			
Nebraska	16						16			
Nevada	6					6				
New Hampshire	8					8				
New Jersey	27	1				28				
New Mexico	5	1				6				
New York	87					76	11			
North Carolina	14				7	19	2			
North Dakota	10						10			
Ohio	48					48				
Oklahoma	19	1				19	1			
Oregon	10					7		2		1
Pennsylvania	72	3				74	1			
Rhode Island	10					10				
South Carolina	6		5			9	2			
South Dakota	10						10			
Tennessee	18	3				21				
Texas	26					26				
Utah	7	1				8				
Vermont	8					8				
Virginia	15					15				
Washington	14					14				
West Virginia	16					16				
Wisconsin	23					11	12			2
Wyoming	6					6				
Alaska	2					2				
Hawaii	2					2				
Philippines	2					2				
Skupaj	949	18	5	3	7	863	108	2	1	8

Opomba: Pri prvem glasovanju je bilo 13 preds. kandidotov in je dobil Hughes 253 glasov; pri drugem glasovanju je bilo 11 kandidotov; Hughes je dobil pri tem 328 glasov; pri tretjem glasovanju je bilo samo 5 kandidotov; pri tem je bil Hughes nominiran z 949 glasovi.

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon
Vrhovni zdravnik K. S. K. J.
900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.
Urad zraven slov. cerkve.
Uradne ure: 10-12; 2-4; 7-8.
Chicago telefon: 4295.
Dom 2192 L.

POZOR! POZOR! POZOR!
Zdaj pošljemo z garancijo
5K za...\$ 75 200K za...\$ 28.00
10K " " 1.50 250K " " 35.00
25K " " 3.75 500K " " 70.00
50K " " 7.25 1000K " " 140.00
100K " " 14.00 5000K " " 700.00
AMERIKANSKI SLOVENEK
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

MARIJA SLUGA
1828 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 4738
izkušena in z dravnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam.

JOSIP PERKO
SLOVENSKA GOSTILNA
2236 S. WOOD STR. CHICAGO, ILLINOIS.
Telefon Canal 298
Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset.
"Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino.
Do dobrega sem se prepričal, da despejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.
Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino,
K 100 velja sedaj samo \$14.50, K 1000 samo \$142.00 s poštino vred.
FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Trije zdravniki.

(Humoreska. — Spisal Velimir.)

Klicali so ga za Senjaka. Hiša je imel v vasi blizu večje železnične postaje. Doma je bil malo, dostikrat pa na železnični postaji in v trgu, dobro uro oddaljenem.

Zunanosti njegove ne mislimo popisovati — človek je človeku podoban. Govoril je rad, smejal se je rad, prekanjen bil pa tako, kakor je dandanes trgovec potrebno. Za malenkosti se ni menil dosti, posebno dokler ni šlo za denar. Misljenja je bil razbijelega, kakor je bilo različno blago njegove zaloge.

Zemlje ni imel kdo ve kaj, pač pa trgovino. Kdor ni mogel najti kupca, zatekel se je k njemu, in on je kupil gotovo, bodisi že tako ali tako blago, da je bilo le po ceni.

Sena je bilo več let po vrsti obilno in po ceni. Kar pa je bilo ceneno, to je Senjak vselej rad kupil. Mnogo stotov sena si je napravil. "Pomladi se bo dala napraviti s senom dobra kupčija," mislil si je. Prikaže se pomlad, toda seno se ni podražilo. Senjak je čakal druge pomladi, nakupil med letom še več sena — a seno ni hotelo poskočiti v ceni. In Senjak je zopet čakal in zopet čakoval, toda seno se ni podražilo. Ljudje so se mu posmehovali in zbadali ga, a on se zato ni mešal.

"No, Senjak, po čem daš seno?" drážili so ga prijatelji.

"Moja ura se ni prišla," odgovarjal jim je zavestno.

"Kdaj pa pride?"

"Kadar bo seno po tri ranjške, po tri ranjške," ponavljal je in mel si roke.

Toda senena cena le ni poskočila. Senjak na je bil vtaknil že par tisoč goldinarjev v seno. Vsako pomlad je prerokoval vojsko. Ako mu je kdo oporekal, trdil je, da so mu to povedali v trgu visoki gospodje, ki bero časnike, velike kakor rjuba, in so z ministri tako domači kakor on s svojo ženo. Ko pa le ni bilo vojske, ježil se je nad tistimi visokimi gospodi, ki nič ne vedo, jezil nad ministri, ki znajo samo ukazovati, davke pobirati, domača trgovina na jim je deveta skrb.

Tako bogat pa Senjak tudi ni bil, da bi plačeval s tisočaki, in če je imel toliko sena kupljenega, mislil si je lahko, da je bil v zvezi z ljudmi, katerih se je bal, kakor se boji dolžnik svojih upnikov. Shramb tudi ni imel toliko svojih, da bi imel vse nakupljeno seno pod svojo streho. Ako pa ima človek blago drugodi — tudi stane.

Kadar se je Senjak razjaril — in to je bilo večkrat —, tedaj je vrgel oliko pod mizo, in sleparji, umazanci, pritepeni, škrici in drugi podobni nepotrebnosti so letali okrog njega, kakor lete ose okrog glave, ako jih razdražiš.

Na podlagi teh podatkov sklepamo, da Senjak ni imel mirnega spanja. Čim bolj se mu je seno ko picilo, tem težja mu je bila glava. Vedno bolj potr in zamišljen je hodil na postajo in v trg. Vse bi se bilo šlo prenesto, ko bi mu ne bilo treba plačevati visokih obrestij in najemnine od sena. To ga je peklo huje kakor skeleča rana. Jemal je pač rad obresti, a plačevati jih ni bil vajen. Prej je imel vedno kake penize pri rokah za male kupčije, a sedaj so mu obresti pojedle vse denarce, in še ni bilo dosti. Že mu je brodila misel po glavi, da se je zaletel in da ga seno utegne pokopati. Rad bi bil potožil komu svoje grenke skrbi — a bilo ga je sram. Kako bi se mu šele potlej ljudje smejali! Za družbo ni več takrat maral, pač pa je bolj pogostokrat pogledal v kupico. Seno bi bil pač lahko prodal po tekoči ceni, — toda Senjak je bil sila svojeglav. Rajši je plačeval obresti in najemščino. Kar si je utepel v glavo, tega mu ni preganl nihče — tudi, ko bi sam cesar prišel od njega.

Tisto pomlad je bila volitev poslancev za državni zbor v tistem okraju. Senjak je bil znan kot hud agitator. Vendar politično prepričanje njegovo ni slovelo. Kazalo mu je nekaj zasluzka. Geslo njegovo je bilo: "Gospodu Beli-č-u sem dolžan največ in zato bom delal zanj. Tisoč goldinarjev — to ni mala reč!" A ko ki bil Senjak slutil, kake posledice bodo izvirale iz njegovega agitovanja, bi bil pač rajši sedel doma za pečko.

Ko je bil Senjak na dan volitve v trgu, prigodilo se mu je še nekaj neprijetnega. V svoji brezobzirnosti in navdušenosti se je spravil v gostilni nad nasprotnega volilea, trškega zdravnika, in ga je imenoval "sleparja." Ta bosedja je prišla na uho gospoda doktorja, ki seveda ni prenesel žaljive besede Senjakove.

Hudi časi so se začeli na Senjaka! —

Bilo je meseca majnika. Druga leta je bilo ob tem času že vse v cvetju in zelenju, letos pa je pritisnila huda suša. Od solne posmojenosti travniki so kazali rjave plasti, in cvetje, kar ga je bilo, je hitro odpadlo. Ljudje niso že imeli časa pokladati živini — senice prazne, travniki osušeni. Seno je poskočilo znatno v ceni. A še huje je bilo po drugih deželah. Ljudje so prosili dežja, a le ga ni bilo. Že se je oglasil ta ali drugi pri Senjaku, a dobil je odgovor: "Sedaj še ne! Po tri ranjške mora biti, po tri ranjške!" Senjaku se je upanje pomnožilo — letos ali pa nikoli. Zopet je hodil vedrih lic na postajo in v trg. Vedno veselejši glasovi so prihajali zanj, in vsak teden je cena senu znatno poskočila. Po dva in pol goldinarja stot bi ga bil že lahko prodal. A odgovarjal je le: "Po tri, drugače ne!" Oglasi se se jeli pri njem tudi ptuji agenti — Senjak je bil vedno ponosnejši. Že je izražal dobiček, ki mu letos ne more izpodleteti.

Nekega jutra je sedel pri mizi in računal. Nekdo potrk na vrata. Senjak ga je poznal že po glasu: Obraz se mu zmrči in krepka kletvica prifrči iz njegovih ust.

"Dobro jutro, gospod Senjak! Nekaj imam za vas," pozdravi ga prišlec in položi listek na mizo.

"Rubežen!" zakriči gospodar in poskoči po koneu.

"Služba moja, služba moja! Ne morem pomagati," odvrne prišlec in — odide.

"Oh, ta volitev! Kaj sem storil! Ta oderuh me hoče zarubiti! Da bi počakal vsaj še nekaj tednov! Toda ni se šaliti z njim! Poznam ga."

Zagrabila za listek in ga raztrga na drobne kosce. Po sobi hodi gor in dol in maže z glavo.

"Ko bi mi gospod Belič hotel še kaj posoditi, tedaj bi šlo pač lahko. A ta zgaga je sedaj vse pozabil, kar je obetal pred volitvami."

Kar pomoli žena glavo skozi vrata in pové, da je prišel Vrabčev fant.

"Kaj hoče še ta?" zadere se Senjak, da je fant samega strahu stekel iz veže proti domu.

Žena mu pové, da je Vrabec ukazal, naj spravi seno v štirinajstih dneh izpod njegove strehe. Račun od najemščine je fant spustil v veži na tla.

"Zopet ta volitev! Kdo bi si bil mislil, da so ljudje tako nestrpni! Kaj bo, kaj bo, žena moja?"

"Prodaj seno, pa je!" odgovori mu ona.

"O tem pa kar-tiho! Ne zimi mi besede več! Beži!"

In žena odide. Poznala je trmo svojega moža.

Senjak je zopet meril sobo gori in dol. Kar potrk nekdo na vrata.

"Kdo je?"

"Gospod Senjak, to-le podpišite!"

"Kaj me skrbi to?"

"Ne morem za to, služba moja, služba moja!"

Senjak podpiše.

"To-le je pa vaše," reče prišlec in mu pomoli listek.

"Kaj pa je zopet?"

"Ne vem — z doktorjem ste nekaj imela —"

"Aha, toži me zaradi razžaljenja časti. Naj me le!"

Sodniški sluga odide.

"No, saj sem si mislil! No, le počakaj! Tega se pa ne bojim tako. Saj dolžan mu nisem nič."

Zopet stopa po sobi hitreje in hitreje in premišlja. Kar obstane, prime se za čelo, ustnice se mu nategnejo na zaničljiv zasmech in počasno izreče besede: "Ga že imam!"

"Tonica, pripravi mi posteljo, grem ležat; bolan sem," reče Senjak svoji ženi nekaj dni po tistem usodnem dnevu.

"Kaj pa ti je, Jože?"

"Bo že bolje! Kuhanega vina mi pripravi!"

"Kamelice so boljše, Jože!"

"Pojdi se solit s kamelicami! — Vina hočem in — nič drugega."

Žena pripravi posteljo in gre vno vret.

Senjak se vleže. Mine drugi,

mine tretji dan, a Senjaku le ni bolje.

"To je že dobro, da je rad," tolaži žena sebe in druge. "Le žaja ga, da ni nikoli dosti vina."

Sosedje in znanci so kmalu zvedeli, da je Senjak nevarno zbolel. Ta ali oni bi ga bil rad obiskal, a žena je vedno pravila, da je najrajši sam in da je samemu najbolje. Ženi je pravil, da ga glava boli, da ga noge ne neso, da ga boli ves život, in po teh znakih so ga obsojili za hripa. A ker le ni bilo bolje in je Senjak ženi pravil, da ga tudi bode ob strani, prišodili so mu tudi pljučnico.

Pride usodni dan 15. vel. travna. Senjak bi moral biti tisti dan v trgu pri sodišču. Zdravnik ga je tožil zaradi razžaljenja časti, ker mu je rekel v pričo ljudstva "slepar." Pisana je bila deveta ura.

Senjak pa je modroval v postelji tako-le:

"Ne bom hodil jaz za teboj, ti boš prišel k meni, da boš pomnil, kdaj si imel opraviti z gospodom Senjakom."

In zlobno se je nasmejal pod odejo.

Proti jutru pokliče ženo:

"Tonica, meni je slabo. Bode me, težko diham. Krč me lomi; uh, čreva mi bode raztrgalo!"

"Jože, daj si kaj dopovedati in pošlji po zdravnika."

"Saj res, Tonica, ne bo drugače. Pošlji po Solnčeka, da pride k meni!"

Solnček prihi na prvo sopo, zapevajoč si gumbje pri suknji: "Kaj bi-rad, Senjak?"

"Vidiš ti, predragi moj prijatelj Solnček! Jaz sem bolan, jako bolan. Če mi zdravnik ne pomaga, ne vem, kako bo? In ker si moj prijatelj, hočem ti tudi povedati, kako je z menoj. Jaz imam biti danes v trgu. Saj veš, da me je tožil zdravnik. In če bi zdravnik zvedel, da sem jaz bolan, še prišel bi ne. Zato želim, da greš ti ponj, ker se na-te zanesem. Naprezi mojo kobilico in pelji se v trg po zdravnika. Povem ti pa, da ne smeš povedati mojega imena, ampak reci le, da je bolan Žukov Jože. Mojim starišem so rekli namreč 'Žukovi', česar pa ne ve tu najbrže nihče, še manj pa trški dohtar. Pazi tudi, da dojdeš v trg do šeste ure. Pozovni pri vratih in ne smeš prej oditi, dokler ti zdravnik ne obljubi, da pojde. Razloži mu mojo bolezen in poudarjaj jedno mer, da sem izgubljen, ako me on ne reši. Gotovo ti poreče, da ima ob 9. uri gotov opravek pri sodišču, a zatriди mu, da se povrne v trg lahko do 9. ure. Ko pa sede zdravnik na voz in bode ta že kak četrť ure od trga, tedaj pa kukni kobilico za vajo — že veš, kaj zna! Čim dalje ga voziš, tem bolje. Ali si me razumel?"

Solnček vstaja in gleda okrog sebe, kakor bi nekaj iskal. Senjak seže za končnico in mu stisne nekaj v roko. Solnček se razjasi obraz, ob enem pa ustnice raztegne sarkastično in reče:

"Nič se ne boj, Žukov Jože, pozna va se."

In Solnček gre zapregat kobilico.

Senjak pa se skrije pod odejo in premišljuje, kako se bode zanj dan iztek.

Okrog osme ure pridrdra voz v vas. Na njem sedi neznan človek.

"Dohtar se pelje," zaženo ljudje in v vro vkupe.

In res. Pred Senjakovo hišo ustavi voznik.

Ta pa se je potil v postelji in srce mu je tolklo, kar se da.

"Kje pa je Solnček?" poprašča žena prišleca na prag.

Ta pa zmaje za ramama in poprašča po gospodarju.

Kar so ljudje že zvedeli po vozniku, tega Senjak še ni vedel.

"Oh, oh, pomagajte," zakliče vstopivšemu prišlecu.

"Kaj vam je, bolni ste?"

"Oh pa kako? Brž, brž! po meni bo!"

"Ubogi, jaz vam ne morem pomagati. Zakaj ne pošljete po zdravnika?"

Tedaj se zategne Senjaku obraz in zakliče:

"I kdo pa ste?"

"Jaz sem agent tvrdke M. iz Trsta; slišal sem, da imate mnogo sena na prodaj."

Hitro mine Senjaka ob teh besedah vsa vročina in ves izpremenjen govori:

"A tako? No, no! imam ga, imam. Po čem ga plačujete?"

"Koliko ceno bode te nastavili?"

"Po tri ranjške, drugače ne."

"Nič ceneje? Predrag bo!"

in tako sta se rogajala, dokler se nista pogodila. Senjak bi se še ne bil udal, a rajši je vendar obljubil, da postavi seno na postajo, da je le mogel reči: "Po tri ranjške sem je prodal."

"Odleglo mi je, odleglo," reče Senjak in hoče iz postelje. Vesel je bil, silno vesel, da je prodal seno.

"Nikar, da se ne prehladite!" kvari ga agent.

Toda Senjak vendar-le vstane in obleče zimsko suknjo. Ko sta se že skoro domenila, potrk nekdo na vrata.

Hitro snukne Senjak s suknjo vred v posteljo. Menil je, da trka zdravnik.

Nakrat postane zopet otožen.

A v sobo stopi gospod župnik. Maševal je pri podružnici in zvedel, da je Senjak nevarno zbolel, obiskal ga je.

"No, no, Senjak, kaj pa vas je tako potlačilo?"

"Eh, gospod župnik! Kaj bi vam tako zakrival! Res, hudo mi je bilo; poslal sem po zdravnika. Toda sedaj mi je odleglo."

Župnik izprevidi kmalu, da ni nič nevarnega, in že hoče oditi.

Toda Senjak pokaže vso svojo zgovornost in pripoveduje marsikaj, kar ga je tlačilo. Vendar o zdravniku ni povedal nič jasnega. Agent, ki je med tem odšel, vrne se in pove, da se pelje zdravnik.

"Oh, gospod župnik, nič več ne morem zakrivati. Pomagajte mi iz zadrege!"

"I kaj pa imate takega?"

"Prosim vas, počakajte malo! Kmalu vam bode stvar jasna."

Agent pa je zopet zapustil sobo, ko Solnček pridvi kobilico pred hišo. Zadovoljno se je smejal. Zdravnik pa je nevoljen lezel z voza in se jezil nad Solnčkom in njegovo kobilico.

"No, kaj vam je?" reče nevoljno, pristopivši k postelji. A takoj stopi za korak nazaj.

"Ali ste vi Žukov Jože?"

"Sem, sem. Tudi 'Senjak' mi pravijo ljudje."

Zdravniku zastane sapa in trdo besedo izusti v ptujem jeziku.

"Po kaj ste me klicali? Saj xam ni nič!"

"O mi je, mi je, gospod doktor! A odleglo mi je pa še na jutro, da se kar čudim."

Zdravniku šine druga misel v glavo.

"Ali veste, kje imate vi danes biti?"

"O vem, vem, gospod doktor! — Počakajte, počakajte, gospod župnik! zakliče brzo za župnikom, ki se je hotel unakniti.

Zdravniku pa se vedno bolj zdi vse to gola komedija.

Preiskavši ga, pokliče ženo, pové ji, kako mora ravnavti z njim in zapiše nedolžni receptek. Ker se mu je zdelo, da je Senjakova bolezen namišljena, hotel je že nekaj izustiti, toda premislil se je. V jeziku, Senjaku neznanem, obrne se do priuajočega župnika in mu reče:

"To je norec, ne?"

Župnik pa se le pikro nasmeje.

Senjak pa, ki je bil premeten, spozna takoj na obrazih, da je sedaj prilika, poravnati, kar še ni poravnana.

"Gospod doktor! Še jedno prošnjo imam do vas. Saj me vidite, kakšen uboječ da sem, in gospod župnik, vi me tudi poznate, da sem nagle jeze. Iz srca mi je žal, da sem vas oni dan razžalil v gostilni v trgu in prosim, da mi odpustite."

"Kaj? Ali menite, da bode te tako odnesli pete? Ne, nikakor ne! Danes sem vaš zdravnik, pri sodišču bodem pa vaš tožnik."

Senjak gleda jedno mer na uro. Ko je imela že kmalu biti deveta, tedaj vpraša Senjak odločneje:

"Gospod doktor! ali ste naznanili sodišču, da ste službeno zadržani?"

Zdravnik se zgane.

"Kontumacirana sta," poseže vmes župnik. Do devetih ne pride te, gospod doktor, v trg in zato je najbolj pametno, da se tu poravnata."

Zdravnik stopi parkrat gori in dol po sobi in naposled izpregovori:

"Dobro! Samo Senjak mora prekleivati v časniku, kar mi je rekel."

"Oho, gospod doktor!" ojunači se Senjak, "tega pa ne bom. Rajši sem pa še zaprt."

Zdravnik pograbi klobuk in hoče oditi. Toda župnik ga prime za ramo in mu zasepeče na uho: "Za vas je častneje, da vas s takim primkom, kakor je 'slepar', Senjak ne vlači po časniki. Tudi

bi odšel težko kaj opraviti, ker sta oba uro zamudila."

Nato se obrne župnik do obeh: "No, Senjak, ker ste danes tako dobro kupčijo napravili s senom" — tu mu pomežika — "bode te plačali gospodu doktorju kot načelniku družbe sv. Cirila in Metoda 20 kron za družbene namene. Ali vam je prav, gospod doktor?"

"Tisto pa," bil je odgovor. Senjak pa seže z veseljem zopet za končnico, kjer je imel listnico. Tudi zdravnika je dobro obdaril. Župnik in zdravnik odideta.

Zdravnik je mrmljal, sedaje na voz: "Dobro sem opravil." Župnik je mislil, vračaje se domov: "Dobro sem razsodil." Senjak pa je lezel iz postelje in govoril: "Dobro sem jo izdelal."

Agent in Senjak pa sta se ti stega dopoldne še dolgo menila in seno modila. Solnčku se je tudi tisti dan dobro godilo.

Senjak je kmalu poplačal vse dolgove, in še dosti danarja mu je ostalo. — Zopet hodi vsak dan na postajo in v trg, in kadar ga bodo zopet obiskali v jednom dnevu trije zdravniki, tedaj vam bom že poročal.

Slab zrak.

Ako pričenjajo cvetlice veneti v zimskem času, ki jih imate po oknih, je to znamenje slabega zraka, ki vpliva uničujoče na fini organizem cvetk. Nečist zrak vpliva tudi jako škodljivo na ljudi, ki žive v slabo prezračenih prostorih, postanejo bledi, utrujeni, sitni, želodec in drobcevi pride v nered. Tak slučaj zahteva, da se takoj ukrenejo potrebni koraki. Prva stvar je, da dobite dovolj čistega zraka, in da rabite Trinerjev ameriški eliksir iz grenkega vina. To izvrstno zdravilo bo takoj vrnilo tek in zboljšalo prebavo, kroženje krvi bode hitreje, truplo bo zopet dobilo moč, zdravje in silo. Cena \$1.00. Pri vseh drogerijah. Jos. Triner, izdelovalec in kemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ako te bolijo sklepi, ramena ali noge, ako te muči revmatizem ali nevralgija, vzemi vročo flanelo in jo položi na mesto, ki te boli in potem ga drgni s Trinerjevim Linimentom. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c. — (Advertisement).

LEPA PRILIKA.

Službo dobi mlad fant, ali mož kateremu je vsaj nekoliko znano mesarsko delo; govoriti mora znati slovenski in angleški.

Ravno tako dobi službo pri meni tudi mlad fant, za delo v grocerijski prodajalni. Dobra plača in lepa prihodnost za pravega moža. Pišite ali se pa osebno oglasite pri:

Joseph Sitar,
805 N. Chicago St. Joliet, Ill.
(Advertis.)

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjel! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kislno smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajam mleko, ki je pasteurizirano; dobivam ga naravnost od fermerjev. Mleko je preje natančno prekušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočilo otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekar

Jaz sem že prodal našim slovenskim rojakom lote v Chicago, zemljišča v Wisconsin, Minnesota in Alabama in moram reči, da zemlja v Elberta, Alabama, je boljša za naše ljudi, kakor ktera druga, kar sem je še videl. Podnebje ondi je zdravo in ugodno. Ni preveč vroče po letu, ter so tam gorki in solnčnati dnevi po zimi. Tam je najbolj ugoden kraj za zadovoljno se preživeti in svojo družino vzgojiti.

Jaz vam pošljem obširen opis te zemlje zastoj.

MATH CESAR,
Office 911 Hartford Bldg.
Residence: 1900 W. 22nd St., Chicago, Ill.
(Advertis. 20—23)

POŠLJITE SEDAJ VAŠ DENAR V STARI KRAJ BRZOJAVNIM POTOM

in denar bode izplačan v 4 ali 5 dneh

Samo: znaša brzojavna pošiljatev za naslov starih besed. Priložite torej \$3 navadni ceni za brzojavno pošiljatev.

Brzojavne cene so sledeče:

za 100 K. \$17 — K. 200 \$31 — K. 300 \$45 — K. 500 \$73; i. t. d.

s tem so vsi stroški plačani in denar je hitro doma.

Za Vaš denar vam jamčimo.

INTERNATIONAL EXCHANGE BANK

1334 W. 18th STREET
Chicago, Illinois

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.

Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.

Se toplo priporočaj Slovencem v Waukegan in okolici.

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"Hotel Flajnik",
3329 Penn Avenue,
v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obliki. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!
GEO. FLAJNIK, LASTNIK,
3329 Penna Ave. . Pittsburgh, Pa.

Stavbinsko in posojilno društvo

"SLOVENSKI DOM"
Chicago, Ill.

Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.

Sprejema hranilne uloge in posojuje denar na posestva in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 letar in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izbornega načina pri hranjevanju! Rojaki izven Chicaga! — Pišite za pojasnila!

Louis Duller, predsednik.
Jos. Steblay, tajnik,
1840 W. 23. St.
Frank Banich, blagajnik.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J., ALLEGHENY, PA.

Ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1916:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempush, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Nikolaj Prokselj, 572 Butler St., Etna, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Syber, 825 Lockal St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Člani so sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje \$5.00 bolniške podpore na teden pri vsaki redni mesečni seji.

Slovenci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče h K. S. K. J. se uljudno vobijo pod zastavo zgoraj obenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri II. tajniku Josip Kajin, 5104 Butler St., Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbolí in ravno tako zopet do ozdravi.

LEPA PRILIKA.

Službo dobi mlad fant, ali mož kateremu je vsaj nekoliko znano mesarsko delo; govoriti mora znati slovenski in angleški.

Ravno tako dobi službo pri meni tudi mlad fant, za delo v grocerijski prodajalni. Dobra plača in lepa prihodnost za pravega moža. Pišite ali se pa osebno oglasite pri:

Joseph Sitar,
805 N. Chicago St. Joliet, Ill.
(Advertis.)

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjel! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kislno smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajam mleko, ki je pasteurizirano; dobivam ga naravnost od fermerjev. Mleko je preje natančno prekušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočilo otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekar

Jaz sem že prodal našim slovenskim rojakom lote v Chicago, zemljišča v Wisconsin, Minnesota in Alabama in moram reči, da zemlja v Elberta, Alabama, je boljša za naše ljudi, kakor ktera druga, kar sem je še videl. Podnebje ondi je zdravo in ugodno. Ni preveč vroče po letu, ter so tam gorki in solnčnati dnevi po zimi. Tam je najbolj ugoden kraj za zadovoljno se preživeti in svojo družino vzgojiti.

Jaz vam pošljem obširen opis te zemlje zastoj.

MATH CESAR,
Office 911 Hartford Bldg.
Residence: 1900 W. 22nd St., Chicago, Ill.
(Advertis. 20—23)

POŠLJITE SEDAJ VAŠ DENAR V STARI KRAJ BRZOJAVNIM POTOM

in denar bode izplačan v 4 ali 5 dneh

Samo: znaša brzojavna pošiljatev za naslov starih besed. Priložite torej \$3 navadni ceni za brzojavno pošiljatev.

Brzojavne cene so sledeče:

za 100 K. \$17 — K. 200 \$31 — K. 300 \$45 — K. 500 \$73; i. t. d.

s tem so vsi stroški plačani in denar je hitro doma.

Za Vaš denar vam jamčimo.

INTERNATIONAL EXCHANGE BANK

1334 W. 18th STREET
Chicago, Illinois

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.

Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.

Se toplo priporočaj Slovencem v Waukegan in okolici.

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"Hotel Flajnik",
3329 Penn Avenue,
v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obliki. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!
GEO. FLAJNIK, LASTNIK,
3329 Penna Ave. . Pittsburgh, Pa.

Stavbinsko in posojilno društvo

"SLOVENSKI DOM"
Chicago, Ill.

Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois.

Sprejema hranilne uloge in posojuje denar na posestva in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 letar in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev.

Rojaki! Poslužite se tega izbornega načina pri hranjevanju! Rojaki izven Chicaga! — Pišite za pojasnila!

Louis Duller, predsednik.
Jos. Steblay, tajnik,
1840 W. 23. St.
Frank Banich, blagajnik.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J., ALLEGHENY, PA.

Ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1916:
Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trempush, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Zastopnik: Nikolaj Prokselj, 572 Butler St., Etna, Pa.
Društ. zdravnik: Dr. C. J. Syber, 825 Lockal St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Člani so sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje \$5.00 bolniške podpore na teden pri vsaki redni mesečni seji.

Slovenci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče h K. S. K. J. se uljudno vobijo pod zastavo zgoraj obenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri II. tajniku Josip Kajin, 5104 Butler St., Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbolí in ravno tako zopet do ozdravi.

LEPA PRILIKA.

Službo dobi mlad fant, ali mož kateremu je vsaj nekoliko znano mesarsko delo; govoriti mora znati slovenski in angleški.

Ravno tako dobi službo pri meni tudi mlad fant, za delo v grocerijski prodajalni. Dobra plača in lepa prihodnost za pravega moža. Pišite ali se pa osebno oglasite pri:

Joseph Sitar,
805 N. Chicago St. Joliet, Ill.
(Advertis.)

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjel! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kislno smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajam mleko, ki je pasteurizirano; dobivam ga naravnost od fermerjev. Mleko je preje natančno prekušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočilo otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekar

Jaz sem že prodal našim slovenskim rojakom lote v Chicago, zemljišča v Wisconsin, Minnesota in Alabama in moram reči, da zemlja v Elberta, Alabama, je boljša za naše ljudi, kakor ktera druga, kar sem je še videl. Podnebje ondi je zdravo in ugodno. Ni preveč vroče po letu, ter so tam gorki in solnčnati dnevi po zimi. Tam je najbolj ugoden kraj za zadovoljno se preživeti in svojo družino vzgojiti.

Jaz vam pošljem obširen opis te zemlje zastoj.

MATH CESAR,
Office 911 Hartford Bldg.
Residence: 1900 W. 22nd St., Chicago, Ill.
(Advertis. 20—23)

POŠLJITE SEDAJ VAŠ DENAR V STARI KRAJ BRZOJAVNIM POTOM

in denar bode izplačan v 4 ali 5 dneh

Samo: znaša brzojavna pošiljatev za naslov starih besed. Priložite torej \$3 navadni ceni za brzojavno pošiljate